

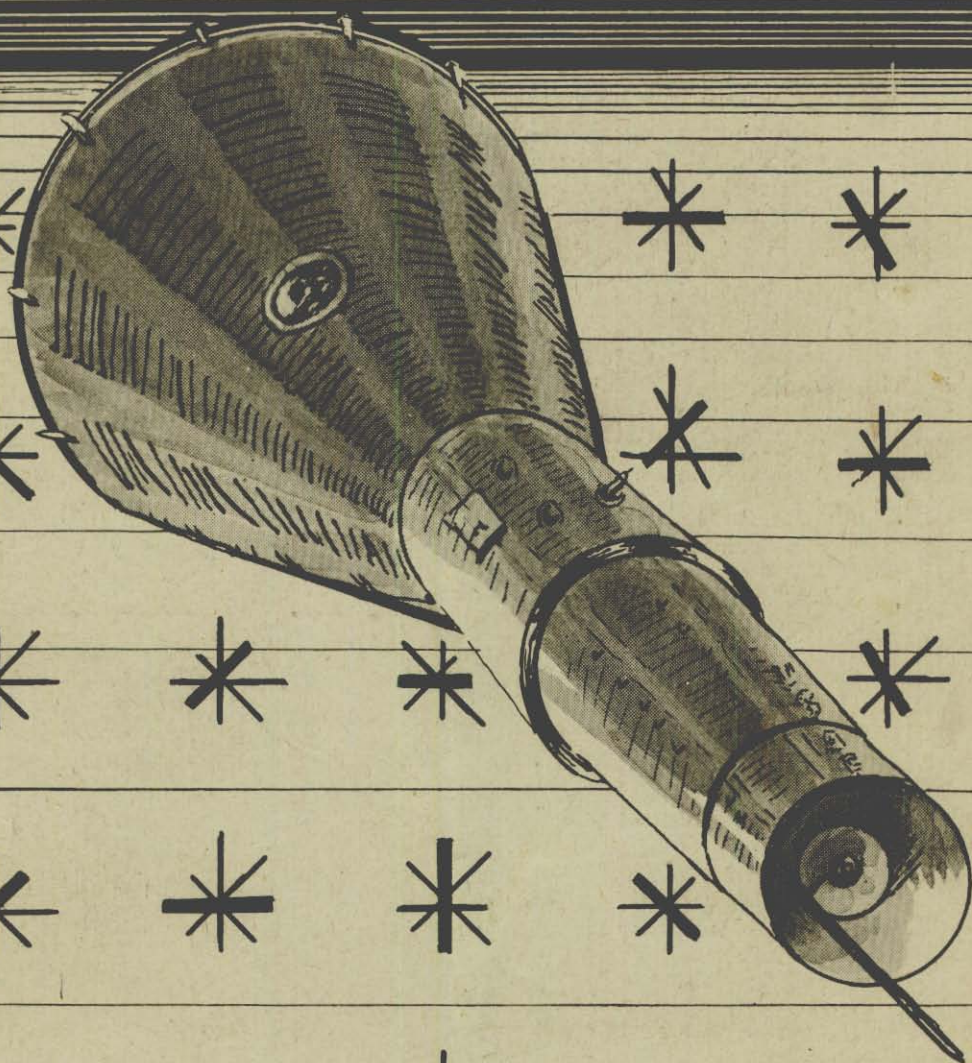
1966

ŠTEV. 6

JUNIJ

LETO XV.

MISLI

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094.

POLEG SPODAJ NAŠTETIH KNJIG

imamo zopet v zalogi naslednje:

SKOZI LUČI IN SENCE. I. del. Spisal Ruda Jurčič. Knjiga, polna podob iz naše narodne preteklosti. — £ 1-0-0.

LJUDJE POD BIČEM, slavna povest Karla Mauserja, 1. in II. del. Vsak po 30 šil. (Tretji del je že v pripravi.)

LJUBLJANSKI TRIPTIH, moderna povest, spisal R. Jurčič. — £ 1-0-0

GORJANČEV PAVLEK, spisal Mirko Kunčič. Opisuje čaroben izlet iz Argentine v Slovenijo. — £ 1-0-0.

DNEVI SMRTNIKOV. — Zbirka najboljših črtic iz emigracije. Izdala SKA v Argentini. £ 1-0-0.

DHAULAGIRI. Doživljali Slovenci v himalajskih gorah. Izdala SKA v Argentini. — £ 1-10-0.

SIVI DNEVI — spisal Marko Kremžar. Silno napeto pripovedovanje. — £ 1-0-0.

DANTE-PEKEL. — Izdala SKA v prevodu Tineta Debeljaka za 700 letnico pesnikovo, ki jo je slavil ves svet. — £ 1-0-0.

L J U D J E. Zbirka povesti Narteja Velikonja. — £ 1-0-0.

RICCIOTTI: ŽIVLJENJE JEZUSOVO. Ta krasna knjiga nam je že parkrat pošla, zdaj jo spet imamo. Cena £ 2.10.0, po pošti dva šilinga več.

MARIA V ŽIVLJENJU CERKVE. Spisal v domovini prof. Vilko Fajdiga. Dobili smo knjigo prav te dni. Cena 13 šilingov s poštnino.

IGNACIJ KNOBLEHAR. — Spisal dr. Fr. Jaklič. Opisuje delovanje slovenskih misijonarjev pred več ko sto leti v današnjem Sudanu, ki danes stoji v ospredju svetovne politike. Cena vezani knjigi £ 1-0-0, poština dva šilinga.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

F. S. FINŽGAR III in IV. Cena \$2.00, poština 15c. Drugi Finžgarjevi Zbrani spisi so pošli.

BOŽJA PLANINA, spisal Metod Turnšek. Krasna zgodovinska povest o začetkih Sv. Višarij. Cena (nevezani) \$1.50 s poštnino.

SOCIALNA EKONOMIJA, spisal dr. Ivan Ahčin. Cena \$3.00 s poštnino.

KAR PO DOMAČE. — Zelo zanimiva šaljivo poučna knjiga. Baragova založba v Argentini. — £ 1-0-0.

DOMAČI ZDRAVNIK. Knajpova zdravilna metoda z vodo. — Šilingov 15.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak rešuje v knjigi razne človekove težave. — Šil.10.

Dr. Fran DETELA I. — Ima povesti: Malo življenje, Kislo grozdje, Prihajač, Gospod Lisec in še druge. — Vezani knjigi je cena 30 šil. s poštnino.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sveta in druga odkritja. — 6 šil.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja — 10 šil.

PRI PODNOŽJU BOŽJEGA PRESTOLA, roman, spisal I.N. Krasnov — 10 šil.

POTA DO ČLOVEKA, psihologija občevanja med ljudmi. Spisal dr. Anton Trstenjak. — 10 šil.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Povest. Spisal Zorko Simčič. — £ 1-0-0.

LETO XV.

JUNE, 1966

ŠTEV. 6.

SLOVENIJA V SVETU

(O d l o m e k)

KAMORKOLI SLOVENCİ PRIDEMO, smo predstavniki svojega naroda. Po našem delu, po našem obnašanju in po vsem našem življenju bodo drugorodci dobili pravilno ali napačno sliko o našem narodu, ki ga spoznavajo samo v nas in po nas.

Pa ne gre samo za to, da nas drugi narodi spoznajo, kakšni smo. Gre tudi za to, da zvedo za naš položaj, za naše težave in naše probleme in da s svojim javnim mnenjem, ki v moderni dobi dobiva vedno večji vpliv, pomagajo pri pravični rešitvi naših perečih vprašanj. V tem oziru bi vsak naš izseljenec moral seveda najprej sam dobro poznati naš položaj, potem pa v svojem okolju izvajati poslanstvo, ki ga ima.

Kajti tudi Slovenci imamo kot narod svoje poslanstvo v družini narodov. Toda v svetu premalo poznajo našo domovino in naše probleme. Pa bi se to lahko hitro spremenilo, če bi vsak Slovenec v svojem okolju in po svojih močeh in sposobnostih izpolnil svoje narodno poslanstvo pri drugih. Tako bi se tudi drugi narodi zavedeli, v kako težkih zgodovinskih in geografskih razmerah smo vendar Slovenci stoletja zdržali in razvili svojo kulturo, ki bi bila tudi večjim narodom v čast in ponos; bi zvedeli, koliko trpljenja nam je prinesla zadnja svetovna vojna in s kakšnimi herojskimi žrtvami smo branili sebe, svoje narodne in verske svetinje ter svojo svobodo, branili proti brezobzirnim okupatorjem in komunističnim "osvoboditeljem".

Toda svoje poslanstvo bomo znali in mogli izpolniti le, če na eni strani ne bomo imeli čuta ma-

njvrednosti in če bomo, na drugi strani, znali hoditi z odprtimi očmi v zavesti, da se v tujini lahko mimogrede marsičesa naučimo, kot posamezniki in kot narod v celoti.

Otresti se moramo najprej čuta manjvrednosti in hlapčevskega kompleksa. Res doma v Sloveniji marsičesa nimamo, res so druge dežele morda bogatejše, toda s skromnimi sredstvi in v skromnih razmerah smo se Slovenci vendar visoko dvignili. Seveda pa nas bodo drugi spoštovali smo v toliki meri, v kolikor bomo mi sami znali spoštovati svoj narod, svojo kulturo in svojo domovino. Naši otroci, rojeni in vzgojeni v tujem svetu, bodo spoštovali slovenski narod in slovenski jezik, če bodo videli, da se ga tudi sami ne sramujemo, in če jim bomo znali prikazati domovino v pravi luči. Radi bodo tudi oni sodelovali pri našem skupnem življenju, če bodo videli, da mi sami to cenimo.

Po svetu moramo hoditi z odprtimi očmi: življenje samo nas sili, da se znamo prilagoditi okolju. Toda to ne pomeni, da moramo suženjsko posnemati druge. Iz kritičnega opazovanja drugih, kjer bomo znali ločiti pšenico od ljuljke, se lahko marsičesa naučimo, kar nam je manjkalo v domačem okolju.

Slovenija v svetu, naše življenje v svetu, je kakor naprestana šola. Vedno se moramo učiti in vedno moramo učiti. Ta druga naloga — posredovati naše vrednote našim otrokom in novemu okolju — bomo izpolnili samo, če bomo te vrednote sami ljubili in jih živeli. Od nas zavisi, ali bo naslednjim rodovom slovenskih izseljencev slovenski pečat v ponos in čast, ali pa ga bodo skušali pred svojo okolico prikriti in zatajiti. — "Naša luč".

NAŠA STARA MAMA

Antonija Vodopivec

NISEM MOGLA RAZUMETI, zakaj so bili naši ljudje tako navezani na zemljo, dokler nisem v avstralskem vrtnarskem mesečniku našla stari kitajski pregovor: "Če hočeš biti srečen en dan, napij se; če hočeš biti srečen en mesec, oženi se; če hočeš biti srečen vse življenje, posadi si vrt." Veliko modrosti je prav v tem zadnjem delu pregovora. Tudi Bog sam je pripravil raj na zemlji, pa si ga je človek s svojo tehnično pametjo uničil.

Tudi moja stara mama je živela po načinu starih Slovanov, ki so se ustavili na slovenski zemlji in se zarili vanjo. Priženila se je v Cerknico v svojem devetnajstem letu in ostala tam do dvaindevetdesetega, ko je umrla. Vse njeno življenje je bilo tako lepo in idilično, tako povezano z "vrtom" na cerkniškem polju, gmajnah in gozdovih, da je vsega zavidanja vredno.

Njena ura je bilo sonce; kakor je sonce začelo spomladi vsak dan zarana svetiti, tako je tudi ona vstajala. Kadar je sonce poleti pozno zašlo, je tudi ona pozno končala svoje delo.

Čeprav je vsako leto vse svoje njive vsaj dvakrat ali trikrat preplezala po kolenih, ko jih je plela, vendar jih je morala obiskati še vsako nedeljo popoldne. Vsaj kadar je bilo lepo vreme. Tisti obisk njiv in ograd je bil za nas otroke najlepši izlet. Ti kratki popoldanski sprehodi s staro mamo so bili za nas nebeško lepi.

Vsako nedeljo takoj po kosilu se je stari oče odpravil v tisto cerkev, kjer "Bog vedno roko ven moli". Strici so odšli vsak na svojo stran, eni na Slivnico, drugi s kolesom kam v vas, samo najmlajši je odromal že v soboto popoldne s harmoniko v kakšno hribovsko vas na plesni oddih in je prikolovratil domov šele v ponedeljek zjutraj ves utrujen in poklafan. Suknjič mu je visel na eno stran, harmonika na drugo, klobuk mu je zelo nečedno čepel na glavi. On sam pa je imel le toliko moči, da se je privlekel do postelje in prespal vse dopoldne. Tudi tete so imele svoje prijateljice in so se kaj kmalu izgubile iz hiše. Ker nam je mama zelo mlada umrla, je oče začel gledati za drugo ženo in je bil tam zaposlen. Takrat nam je bila stara mama vse: oče in mati in še več.

Komaj smo čakali, da so v nedeljo pospravili ropotijo od kosila. Stara mama si je nedela malo lepši črn predpasnik, vzela s seboj stekleničico blagoslovljene vode, zaprla hišo in odšla. Mi otroci smo vedno tekli vsaj petdeset korakov pred njo. Najprej smo šli v Podzemalin, ki je oddaljen samo par minut oh hiše. Pot se vije preko stare struge cerkniškega potoka, ki je vsa porasla z malinami in robidnicami. Tukaj smo se ustavili in pojedli vse tiste maline in robidnice, ki še dopoldne niso bile zrele. Takoj za potokom so njive, na katerih je bilo navadno "prašno", kakor imenujejo na Notranjskem zalenjavo za prašiče. Tu se je stara mama ustavila, zelo pazljivo gledala, kako se debeli repa ali pesa ali kaj drugega, in poškopila z blagoslovljeni vodo. Nato smo nadaljevali pot na cerkniško polje Zahrib. Lepoto polja je mogoče najbolje opazovati s Slivnice in to poleti, ko so vse njive preorane in je rast v največjem zagonu. Vse cerkniško polje je kakor lep vrt s tisoč gredicami. Na koncu teh gredic je jezero in takoj nad jezerom se vzpenjajo Javorniki. Polje nima ograje in se njive dotikajo druga druge, le sem in tja je kakšen kozolec in kolovozne poti, tako ozke, da se dve vpregi komaj srečata. Te poti so bile za prismojeno ljubljansko mularijo kaj privlačne.

Sem in tja je bila pot malo bolj udrta in tam se je nahajalo malo vode in blata. Nismo imeli večjega užitka, kot z obema nogama v najboljših lakstih čevljih skočiti v sredo luže, da sta brizgnila blato in voda na vse strani. Včasih so bile te jame tako globoke, da smo ostali v blatu in smo morali eden drugega vleči ven. Čeprav smo bili zvečer tepeni, vendar je bilo tisto skakanje tudi šibe vredno. Ko smo prišli do njiv, je stara mama zopet pazljivo gledala pšenico, ajdo, proso, krompir in ne vem kaj še vse, poškopila in nato smo odšli na cerkniško pokopališče k sv. Janezu.

Od tu smo po poljskih poteh in ogradah prišli do kraja z imenom Želše. Vse, kar je od tega kraja ostalo, je bila prav majhna cerkvice, ki so jo zgradili v zahvalo po težko prestanih turških časih. Danes tudi te ni več. Sedaj je menda tam moderna cesta na Postojno. Še od tu smo kolovratili po ogradah in stari cesti na tako zvano Menišijo. To je razvalina iz 11. stoletja, ko so naši kraji pripadali oglejskim patriarhom. Vsekakor je moral biti to samostan vsaj dvonadstropen, tako kažejo razvaline, ki je služil za poletni oddih in študij. Pred razvalino so še ohranjene tri ogromne kleti, kjer so imeli konje in podobno. Okrog te razvaline se je vršil dober kos zgodovine našega naroda, kakor to pripovedujejo povesti. Od tu naprej smo šli po cerkniški gmajni do ograde mimo majhne vasice sv. Roka. Vsakokrat smo morali tudi v cerkev, da smo

občudovali sv. Roka v glavnem oltarju, ki je imel vsa razbita kolena in okrog sebe vsaj šest psov, ki so mu lizali rane. Takoj za to vasico se vzpenja jo cerkniške ograde. Vse so obrasle z leskovino in za ljudi zelo privlačne v jeseni radi lešnikov. Komaj smo mogli dočakati, da so lešniki začeli zoreti, ker potem ni nihče ostal doma. Tu v ogradi smo se ustavili in vedno na istem mestu napravili ogenj in pekli krompir. Ta krompir nam je vedno bolj teknil kakor vsa ostala kuharija.

Tedaj je bil čas za pravljice o vilah, o povodnem možu, o strahovih, o poplavih na jezeru o Turkih in tolovajih in ne vem kaj še vse. Tukaj smo

počakali, da je sonce zašlo za Javornike. Tedaj smo morali domov, ker je stara mama morala k prašičem, kuram in tistim piskrom, v katerih se je kuhala večerja. Ne vem kako, da se nas med potjo ni nikoli naveličala, ker smo jo vedno kaj spraševali: stara mamica, zakaj to, zakaj ono, stara mamica, kako se imenuje ta roža, kako ona korenina itd. Vedno nam je vse zelo lepo razložila. Ne vem ali je imela toliko potrpljenja ali usmiljenja z nami. Komaj je bilo ene nedelje konec, smo že čakali na drugo. Med tednom je imela stara mama veliko dela, vendar smo ji bili tudi takrat vedno za petami. Nikoli nas ni podila od sebe.

MOJI VTISI IZ MELBOURNA

Ivanka Kariž

KDOR JE RAD UŽALJEN, naj tega mojega članka nikar ne bere. Napisala bom namreč natančno tako, kakor mislim. Tako pisanje pa nekaterim ni všeč.

V aprilu sem bila ne počitnicah v Melbourne 14 dni. Na lastne oči sem mogla videti napredovanje slovenske naselbine tam. Pa naj poprej povem, kod sem hodila. Kar na eden dva sem se znašla v Niddrieju pri Aniti in Albinu Saražinu, svojih prijateljih. Zelo so bili veseli mojega obiska. Drugi dan so me vzeli po Melbourne, da sem obiskala moje vaščane. Ti so: Gomizelj Franc in Elza, Gomizelj Vergilj in Dragica, Furlani Marjo, pa Sonja in Macarol Marino. Tudi pri teh sem bila lepo sprejeta in potem sem obiskala še druge prijateljice in prijatelje, da smo malo pokramljali.

Tretji dan po prihodu smo šle obiskat slovenske šolske sestre, ki so malo prej dospele iz domovine v predmestje Kew. Naše srečanje je bilo jako ginjaivo. Častita mati Romana nam je razkazala njihov na novo urejeni Slomškov dom. Z rosnimi očmi smo se ločile.

Od tam smo šli na obisk v Baragov dom, ki ni daleč proč. Obstali smo pri Lurški votlini. Zelo lepo delo je in se počutiš kakor v pravem Lurdu. Vstopili smo v cerkvico, kjer imajo po večini vsak dan sv. mašo. Vse je v njej zelo okusno. Pot nas je vodila v notranjost Doma in v eni večji sobi smo videli čez vso steno narisano domovino Slovenijo s simboličnimi okraski. Čestitam umetniku, ki je Slovenijo tako krasno narisal.

V sprejemni sobi imajo razstavljenih mnogo predmetov iz domačih krajev, da se človek živo

spomni na domovino. Tik ob Domu pa gradijo cerkev v čast Bogu in svetima bratoma Cirilu in Metodu. Veliko je že narejenega, pa seveda še dosti dela. Vem, da vse to gradi ljubezen do domačega verskega ognjišča, zato človeka pogled na zidavo globoko gane.

Misli so mi uhajale nazaj v naš Sydney. Skoraj bi rekla, da sem se sramovala Sydneya spričo tega, kar so gledale moje oči. Nekaj mi je reklo, da smo Sydneyčani kar nazadnjaški. Res je, da smo silno razkropljeni in imamo drug do drugega dolgo pot. Vendar bi bilo lahko med nami dosti več podjetnosti, če bi bili bolj zavedni. Vsaj to naj bi upoštevali, kako se nekateri trudijo za postrežbo rojakom v oddaljenih predmestjih, pa je tako malo odziva. Naši duhovniki prirejajo službe božje na raznih krajih, da bi bilo vernikom bliže, društveniki napovedujejo prireditve prav tako v predmestjih, da bi se jih lažje udeležili.

Kar se tiče zabav in veselje, vsaj tu bi človek pričakoval več zanimanja za slovensko stvar. Pa hodijo v ruske in nemške klube in kakor se že imenujejo. Ali ni to neumnost? Ali vidite na naših prireditvah toliko tujcev, da jim je treba vračati s slovensko udeležbo pri njihovih zabavah? Prav gotovo ne. Pa kaj bi oni hodili k nam, ko še naših ni!

Vzemite si k srcu, kar sem napisala, saj samim veste, da si ne izmišljam. Pozdravljam dobre rojake v Melbourne in jim želim še več uspeha, da se bomo končno tudi mi v Sydneyu oprijeli vaših dobrih zgledov. Ali smem upati?

PO PETIH LETIH

ŠE VEDNO DRŽI

Leta 1962 je DRUŽABNA PRAVDA v Argentini objavila naslednji članek o "molčeči Cerkvi". Nedavno je bil po zanesljivi poti poslan v domovino nekemu, ki pozna razmere, če le kdo. Vprašanje je bilo dvojno: Ali je to držalo leta 1961? Ali drži še danes? Odgovor je prišel značilno kratak: DRŽALO — DRŽI. — Ur.

LANI SEM BIL DOMA V SLOVENIJI. Po božji dobroti in Marijini sem dobil dovoljenje in brez najmanjših sitnosti prekoračil mejo v obe smeri. Ne mislim tukaj opisovati vseh svojih običajnih in močnih vtisov in ljubljene domovine. Pač pa sem se v brezdelju na Atlantiku odločil za nekaj drugega: v neki reviji sem našel članek o molčeči Cerkvi, ki se čudovito ujema z mojimi osebnimi dognanji o tem. Prosto sem ga prevedel in še pred izkrcanjem takole zaokrožil:

V čem je molk Cerkve? — Cerkev v deželah pod komunizmom je brez dvoma preganjana, toda veliko točneje kot preganjana bi jo lahko imenovali molčečo. Mogoče bo kdo ugovarjal — in delno bi prav imel — da ta Cerkev govori, saj govori na Madžarskem, na Poljskem, v Jugoslaviji, na Kubi. To je res, a kljub temu so stvari, ki jih Cerkev ne more povedati, je nekaj, o čemer mora molčati. V tem je molčeča.

Molčeča Cerkev lahko pove, da veruje v Boga, v Jezusa, ki je za nas umrl in tretji dan od mrtvih vstal. Lahko pove, da mora ohraniti zvestobo Rimu. Reči celo sme, da je komunizem nespravljiv z vero: da nihče ne more biti istočasno dober katoličan in dober komunist. To povedati ni prepovedano, kajti po drugi strani partija isto uči: nje nič ne moti, da uči Cerkev nespravljivost med vero in komunizmom na ideološkem področju. (V tem smislu menda mi je rekel nekdo na zloglasni Notranji upravi: "Saj mi dopuščamo, da vi kot duhovnik lahko imate različno mišljenje. . .")

In vendar je ta Cerkev, ki dejansko govori, primorana k nekemu molku: popolnoma mora namreč molčati o gospodarsko-družbeni sužnosti pod komunizmom. Molčeča Cerkev ne sme učiti svojega katoliškega družbenega nauka. Ne more povedati, da je politično-družbeni sistem komunizma nespravljiv s katolištvom. Molčeča Cerkev ne sme učiti enciklike "Divini Redemptoris", niti ne more v javnosti ponoviti besed Pija XII.:

"Zavračamo komunizem kot družbeni sistem v moči krščanskega nauka." (Na božič 1955.)

Ne more molčeča Cerkev proglasiti kot najhujše zlo našega časa gospodarsko, družbeno, upravno, politično in policijsko sužnost, ki je komunizem. Lahko uči deset božjih zapovedi, toda ne sme njihovega nauka prenesti v življenjsko stvarnost domovine, t. j. ne sme reči, da je komunistična družbena organizacija popolnoma nasprotna dekalogu. Ne sme reči, da je komunizem bistveno slab (perverzen), niti razložiti, kako in zakaj. V tem je molk te junaške Cerkve.

Zakaj komunistični režim zahteva ta molk? — Pij XI. uči, da je komunizem brezbožen in njegov glavni smoter je rušiti krščanski družbeni red v samih njegovih temeljih. Ne gre torej za kak navaden ateizem, ki bi hotel izbrisati božje ime iz človeških src. Niti ne gre samo za kakšno ideološko propagando, temveč gre za usidrjanje družbe takšne vrste, ki naj avtomatično proizvaja in pospešuje brezboštvo med ljudmi. Zato skuša komunizem porušiti krščansko družbo in na njenem mestu zgraditi komunistično, kar pomeni isto kot smrt vsake vere. Pij XII. je to dejstvo nekako takole po svoje označil: "Kakršna bo družba, takšna bo usoda duš."

Vso ost svojega boja proti veri ima komunizem naperjeno na gradnjo svoje družbe, in ta boj se bije s političnim, gospodarskim in družbenim zaslužnjevanjem. Zato komunizem ravno na teh treh področjih Cerkvi ne pusti do besede. Tukaj zahteva grobni molk.

Res je, da je največja borba našega časa verska, toda ta boj se bije ne na verskem, ampak na družbenem področju, t. j. v organiziranju družbe. (Pomislimo pri tem na tiste "nedolžne" fra-

PESEM INDIJSKEGA BOGOISKATELJA

Prevedel p. Poderžaj

*Njega iščem, ki ga ne poznam:
mojo dušo hoče.*

Hodim, pa ne vem, da hodim.

V temi me kliče rahel glas.

Brez vida, brez misli tavam,

vem samo, da ON je . . .

*Kdo mi pove, kako naj ga kličem,
ali kje ga bom našel?*

Neveden sem, ne znam, samo vonju sledim—

Ah, kje ga bom našel —

Njega, ki sem mu dal svoje srce . . .

ze po slovenskem komunističnem tisku: "zgradnja socializma", "uvajanje v novo socialistično stvarnost"! In Cerkvi pustijo govoriti na strogo verskem področju, niti z besedico ne sme omeniti, kje in kako je vera ogrožena. Ne sme reči, da zavrača komunistični družbeni sistem: Molk! Ne sme reči, da je greh sodelovati — kakorkoli — pri gradnji komunistične družbe. In ko je komunizem dosegel ta molk, ima prosto pot. Ali z drugimi besedami: komunizem je Cerkvi ukazal molk zato, da sam lahko nemoteno gradi svojo družbo, s katero namerava uničiti vero.

Trije zaključki: 1. Ne bodimo lahkoverni ob novicah o verski "odjugi" v Jugoslaviji, kajti de-

lno popuščanje režima na tem področju je samo taktično, da ima tako bolj proste roke pri gradnji svoje družbe.

2. Tudi v svobodnih državah komunizem gradi svojo družbo in tako pripravlja uničenje vere, če mu katoličani pustimo iniciativo na družbenem področju.

3. Če nočemo tudi mi, v svobodi, veljati za molčečo Cerkev (da ne rečem za "spečo"), moramo študirati katoliški družbeni nauk, posredovati ga drugim in predvsem postaviti ga v življenje z graditvijo krščanske družbe. To je danes tudi najučinkovitejši način reševanja vere.

Jz.

IZ MATIČNIH KNJIG, N.S.W.

K r s t i

Ljubo Josip Kukovec, Carlton. Oče Josip, mati Anica, roj. Juršič. Botrovala sta Martin Selja in Marija Kukovec — 9. apr. 1966.

Mark Lenarčič, Concord West. Oče Karlo, mati Emilija, roj. Kaluža. Botrovala Robert in Gvendolina Mršnik — 10. aprila 1966.

Allan Nikola Miroslav Brkopec, Rozelle. Oče Martin, mati Ljerka, r. Albert. Botra Ivan in Jožica Makovec — 1. maja 1966.

Kristina Ivana Lapuh, Newtown. Oče Jože, mati Ivanka, r. Smukovič. Botra Alojz in Milka Kodrič — 7. maja 1966.

Franc Alojz Lupša, Auburn. Oče Alojz, mati Katica, r. Jandel. Botra Franc in Marjeta Kesak — 7. maja 1966.

Štefan Ivan Bajt, Newtown. Oče Ivan, mati Ada, r. Bergnach. Botra Julij Bajt in Jožica Stančič — 8. maja 1966.

Edward Jože Cetin, Glebe. Oče Jože, mati Vera, r. Šekli. Botra Ludvik in Frančiška Šekli — 8. maja 1966.

Robert Ludvik Varga, Enmore. Oče Viktor, mati Ana, r. Mijanovič. Botra Ludvik in Marija Gaspar — 21. maja 1966.

x x x

Vsem srečnim družinam iskrene čestitke!

P o r o k e

Franc Šavli z Vrsna in **Greta Batič** iz Šturij (Ajdovščina). Priči Ivan Bavčar in Branko Kale — 16. aprila 1966.

Ciril Škofic iz Vrbe (župnija Breznica) in Misli, June, 1966

Marija Leban iz Črnič. Priči Anton Rosenbach in Livio Jakin, Unanderra, 23. aprila 1966.

Andrej Plešec iz Preske in **Marija Zidanšek** iz Šentjurja pri Celju. Priči Franc Korošec in Štefan Cavlovič — 21. maja 1966.

Alojzij Lenc iz Pertoče in **Marija Kecelj** iz Črnuč pri Ljubljani. Priči Štefan in Helena Zadravec — 28. maja 1966.

Franc Čulek iz Godenincev (župnija Središče ob Dravi) in **Liselotte Pototschnig** z Dunaja. Priči Alojzij Rebec in Berna Schek — 28. maja 1966.

Franc Stare iz Trboj in **Anica Vida** iz Lesc. Priči Mirko Godec in Zlata Vrbat — 28. maja 1966.

x x x

Vsem parom iskrene čestitke in mnogo božjega blagoslova na skupni življenjski poti!

TREZNA MEDITACIJA

I. Burnik

*Na sivem pročelju mladosti
se razrašča rdeča
sadika.*

*V vrtu ljubezni
kraljuje —
osat.*

*Nasršenih las
ves dan sklanjam glavo
in tih prežvekujem
grenak vozle treznih meditacij.*

Božič tipka

★ PO DOLGEM ČASU JE BIL MED NAMI spet enkrat p. Bernard in veseli smo, da smo ga zbežali iz njegove sydneyjske uredniške luknje. Dne 13., 14. in 15. maja je imel v Melbournu tridnevnicu ob priliki svetega leta. Pristržna zahvala za njegove tople misli, ki naj obrode med nami svoj sad.

Obisk tridnevnic ni bil kot sem pričakoval. Zato kar nič ne verjamem tistim prerokom, ki trdijo, da bo naša bodoča cerkva premajhna. Ne mislim, da bodo melbournski Slovenci čez nekaj let kaj bolj pobožni kot so danes. Včasih so prišli k slovenski maši peš in z vlaki ter avtobusi, pa so prišli. Zdaj imajo povečini že svoja vozila, za mašo pa mnogi nimajo več časa. Se menda kar zadovoljijo s tem, da mi molimo zanje — med prošnjami za vse potrebe pred darovanjem: "... za vse tiste, katerih ni tukaj ..." Lepa molitev! Samo nobene garancije nam Bog ni dal, da ta molitev nadomesti nedeljsko dolžnost tistim, ki so v tej molitvi vključeni ...

★ V nedeljo po končani tridnevnic sem v dvorani poleg cerkve pokazal francoski film, ki je svoj čas dobil prvo nagrado: Gospod Vincenc. Prikazuje življenje in delo sv. Vincencija Pavelskega. Je kot nalašč za naš čas, da nas spomni na ljubezen do bližnjega in kaj smo — sami siti — dolžni do onih milijonov ljudi, ki umirajo za lakoto. Umirajo tudi danes — sleherni dan — 12,000 dnevno ... Mi pa ne znamo biti Bogu niti hvaležni, da imamo vsega v izobilju.

★ Mesec maj je za nami in z njim šmarnice. Res ne sleherni večer, a večkrat smo se zbrali pri Mariji Pomagaj na avstralskih Brezjah in se ob zgledu in toplih navodilih božjega služabnika Antona Martina Slomška ogrevali v ljubezni do božje Matere. Tu bi lahko ponovil svoje misli iz drugega odstavka te tipkarije. Včasih nam je res celo kapelica v Kew prevelika ...

★ Prijetno me je presenetilo pismo iz Adelaide (Stirling East, S.A.), ki sem ga prejel pred nekaj dnevi. Vsebovalo je lepo izdelano tiskano vabilo s sliko gorenjske narodne noše na prvi strani. Vabilo se glasi: Mrs. Francis Migwer invites ... to the opening of an Exhibition of ANTIQUE NATIONAL COSTUMES from SLOVENIA by R. M. Napier Esq., Q. C. at the Don Pedro Art Gallery, Stirling East, On Sunday, 12th June, at 3 p.m. — Rad bi se vabilu odzval, ko bi ne bilo tako daleč. Škoda, da razstava ni v času mojega rednega obiska Adelaide.

Gospa Katka Figwer je rojena Gorenjka in ima res lepo zalogo originalnih narodnih noš. Čestitamo ji, da jih ne drži v skrinji kot zgolj svoj zaklad, ampak z njimi širi slovensko ime med Avstralci.

Kot se spominjam, to ni njena prva razstava. Razstavljala je že večkrat in tudi predavanja je že imela o naši narodni tradiciji. In vselej gre dobiček v kak dober namen. Tokrat bi "rada zbrala nekaj denarja za šolo svojih otrok", je pripisala vabilu. Posečajo seveda katoliško šolo in darovi obiskovalcev razstave bodo šli za Mount St. Catherine Convent, tako je tiskano na vabilu. Naj ponovno čestitamo, zdaj pa za iznajdljivost in razumevanje katoliške matere!

★ Krsta morem omeniti ta mesec samo dva, oba na avstralskih Brezjah: Dne 15. maja so iz St. Albansa prinesli **Suzano Angelo**, hčerko štefana Baligača in Angele r. Baligač. Dne 28. maja pa je krstna voda oblila **Edita Branka**, sinka Jožefa Kojančiča in Marije r. Čendak, Avondale Heights. Obema družinama iskrene čestitke!

★ Poročili pa so se sledeči pari: Pred oltarjem Marije Pomagaj v Kew je **Ivan Vuk** obljubil zakonsko zvestobo **Štefici Susec**, in sicer dne 7. maja. Ženin je bil rojen in krščen v Veliki Polani, Prekmurje, nevesta pa je doma iz Murskega Središča. — Isti dan sta stopila k oltarju **Kostja Vrevc** in **Anita Gasperčič**. Kostja je sin Gorenjske, rojen in krščen na Bledu, nevesta je bila rojena v Trstu in

Misli, June, 1966

krščena v Rojanu. — Tretja poroka tega dne je bila prav tako v Kew: **Janez Irgl** je dobil za ženo **Zlatico Vudl**. Doma je iz Jiršovcev, nevesta pa iz Topolovca. — Dne 4. junija sta se pri Mariji Pomagaj v Kew poročila **Rudolf Ivančič** in **Darinka Vivoda**. Oba sta doma iz Istre: ženinaova krstna župnija je Poreč, nevestina Vrh. — Isti dan je bila poroka v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu: **Ivan Štumberger**, doma iz Ptuja, je pred oltarjem pričakal svojo izbranko **Ano Peel**, rojeno na Malti. — Naj omenim še eno poroko v St. Albansu, ki bi morala priti že v prejšnjo številko Misli: dne 16. aprila se je poročil **Štefan Nemec** (doma iz Lipe, Prekmurje) z **Marijo Dyczakowski**, ki je poljskega rodu (rojena v Nemčiji).

Vsem parom obilico sreče in vse dobro na življenjsko pot!

★ Pri zidanju cerkve nam zadnji čas nagaja zimsko deževno vreme. Vseeno smo v tem mesecu počistili in zravnali notranjost dvorane, skopali in odpeljali zemljo med dvorano in cesto (tu bo pod stopnicami v cerkev shramba), skopali temelj za steno dvorane proti cesti in ga zalili. Varilci so imeli še nekaj dela, zdaj pa so na delu spet zidariji. Tudi tesarji so že začeli pod vodstvom Antona Brneta iz Noble Parka, Delajo formo za cementno ploščo. Bog daj, da bi ploščo čim prej zalili: veliko delo bo za nami.

Darov za cerkev smo do danes nabrali \$ 17,502-85, seznam darovalcev ima 772 imen. Gledal bom, da bodo do konca junija prejeli potrdilo vsi tisti, katerim ga še nisem poslal. Pošta mi zastaja, dasi darove sproti vpisujem. — Nekateri so mi dali ponoven dar in me obenem prosili, naj jim izdam potrdilo za prvi in drugi dar skupaj, ker so prvo potrdilo izgubili. Tega ne morem, ker mora duplikat potrdil našteti isto vsoto, kot je šlo denarja za zidavo cerkve na banko. Pač pa vselej lahko izdam kopijo prvotnega potrdila, ki ima za povrnitev takse isto vrednost kot originalno izgubljeno potrdilo.

★ Vse dneve je priden okrog našega stavbišča **Škrabov oča**, katerega sem že večkrat omenil. Prišel je med nas iz Argentine. Dne 9. maja letos smo mu čestitali za njegovo sedemdesetletnico, ki pa se mu kar nič ne pozna: je še korajžen in vedno vesel, četudi je v življenju dosti skusil. Fantje v Baragovem domu ga radi poslušajo, ko pripoveduje vesele in resne zgodbe iz svojega dolgega življenja. Pa prav po izžansko pove, da ga je užitek poslušati. Samo tega ne verjame, da bo kdaj človeška noga stopila na luno. "Naj ljudje vsaj luno

pri miru pustijo, saj so že iz te puklaste zemlje napravili celo zmešnjavo . . ." Skoraj bi mu dal prav.

Škrabov ata, Bog Vas živi še dolga leta! Dolga leta po naši končani zidavi in pa po tistem dnevu, ko bo nesrečna luna dobila prvega prebivalca . . .

★ Dne 15. maja smo imeli vpisovanje v Slomškovo šolo. Sestre so vpisale 28 otrok, katere so starši ta dan pripeljali v Baragov dom. S šolo so že začele, a je seveda še vedno čas za prijavo novih otrok. Razumem, da je s strani staršev žrtev voziti otroke v Kew, a verjemite, da bo ta žrtev bogato poplačana. Za enkrat bo pouk na prvo in tretjo nedeljo popoldne, kakor je bilo že v navadi prejšnja leta. — Ne bo dolgo, ko bo stekel tudi otroški vrtec. Vsi v bližini Kew, ki imate namen dati predšolskega otroka v varstvo in vzgojo sestram, javite meni ali naravnost sestram v Slomškov dom (4 Cameron Court, Kew — Tel.: 86-9874).

Naj poudarim ponovno, kar sem zapisal v zadnji številki našega društvenega glasila "Vestnik": Sestre imajo na licih še vedno isti smehljaj, ki smo ga videli ob prihodu in se nam zdi kot košček domovne, ki je prišel za nami z rodne zemlje. Prežet je s krščansko ljubeznijo do vseh, ki potrebujejo pomoč, naj že bo na katerem koli polju. Ne bojte se prihajati k sestram, vsak bo gostoljubno sprejet. Prepričan sem, da bodo naši starši našli pri sestrah vse razumevanje in obilico dobrih nasvetov. **Slomškov dom** je kljub svojemu šolskemu namenu tudi samostan: že vstop vanj obiskovalca duševno umiri in duhovno obogati.

★ Svoj čas smo na večer pred praznikom sv. bratov Cirila in Metoda po slovenskih gričih kresove — v spomin in zahvalo za vero, ki sta nam jo prinesla. Tu se bomo na predvečer njihovega praznika (sreda 6. julija ob pol osmih) zbrali na avstralskih Brezjah, kjer bomo imeli pri Mariji Pomagaj molitveno pobožnost z blagoslovom. Prižgimo kresove v svojih sreih in molimo za tiste, katerim lučka vere komaj še brli. Kajne, da boste napolnili kapelo! ★ Vljudno ste vabljeni!

"ČAROVNIK" IZ MELBOURNA PRIDE V SYDNEY

Oglas na strani 185

Z BENGALSKIH POLJAN

P. Stanko Podržaj
Durgapur, Indija

Misijonski ocvirki

ALI NAJ VAM POVEM, kaj vse mora misijonar početi — poleg vsega drugega? Rdeči mestni odbor me je prosil, naj prevzamem nadzorstvo nad ocenami učencev pri francoskih izpitih na srednji šoli. Okrajni glavar me je skušal dobiti v članstvo manjšinskega odbora. Prosvika za sprejem v "postgraduate" učiteljske potrebuje posebno priporočilo, dam naj ga jaz. Kandidatinja za vseučiliško stolicu mora prinesiti podpis dveh priznanih šolnikov, da je sposobna, eden podpisnikov naj bom jaz. Obe sem priporočil in obe sta bili sprejeti.

Pa to je še malo. Znanstvenik mora imeti za objavo učene razprave latinsko-angleški prevod. Kdo mu ga bo napravil? Zatekel se je k meni. Moral sem mu ustreči. Prav tako sem ustregel tistim, ki so me prosili za sestavo prošnje v nemščini za sprejem na univerze v inozemstvu. Odbil sem pa več prošenj, naj nekoga učim angleščino, drugega francoščino (ki je ne znam), tretjega matematiko (ki mi je izpuhtela), itd. Pa so že tu nove prošnje. Za sodelovanje se zateka k meni policija, mestna uprava, obrambni odbor, razni vladni uradi, mnogi zasebniki. Živ dokaz, da sem v Indiji dobro "sprejet".

Seveda so to le ocvirki, da se počutim v tej tujni kot doma. Bolj bi bil vesel, če bi dobival žgance, čeprav brez ocvirkov — žgance številnih spreobrnjenec. Žal je le prepagosto več ocvirkov kot žgancev. Pa se moramo zavedati, da so nam tudi pogani bratje in sestre, kar napravimo zanje, je vse v smislu evangelija.

"Bradati gizdalin"

Ko smo bili še otroci in smo brali "Zamorčka", ki ga je izdajala Klaverjeva družba v prid afriškim

misijonom, nam je najbolj imponirala slika bradatega misijonarja, ki je bil pokrit s čelado in je tak krščeval zamorčke. Molili smo zanj, zbirali znamke, štanjol in vinarje, kasneje pare in dinarje. Tudi jaz sem nosil brado v misijonu celih 32 let. Nisem je preveč "gojil", zato sem bil pravo bengalsko strašilo. Tako tudi drugi misijonarji. Zdaj pa naenkrat brada in čelada nista več moderni. V tisku in govorjeni besedi se širi mnenje, da so bradati misijonarji "anahronizem" — časovna neskladnost. Izobražena Bengalka mi je v obraz rekla, da zdaj nosijo brade le še gizdalini. Ni kazalo drugega, pred 4 leti sem se obril in vse me je hvallili, da sem kar fant od fare.

Prižnice na kolesih

Peljal sem se z avtobusom po Grand Trunk cesti, ki pelje iz Kalkute v Pešaver ob vznožju Himalaje. To je več kot 2,000 milj daleč. Voz je bil natrpan, moral sem stati. Na sprednji pregraji, za katero je sedel voznik, sem bral napis: Kjer vera, tam zmaga. Takih kratkih jedrnatih verskih napisov vidiš vse polno tudi na privatnih avtomobilih in tovornjakih. Na nekaterih so cele pridige. Drvijo pa po cestah kot nori in povsod jih najdeš razbite po obcestnih jarkih ali zapičene v debela dreves. Poprej so bežljali, kar se je dalo, in razkazovali svojo "pridigo" na ozadju tistim, ki so vozili za njimi. Prehiteti se niso dali, zato je moral digo, svoje pa onemu pred seboj ni mogel pokazati, da bi se z njo okoristil in pametneje vozil. Ko pa vozilo trešči v obcestno drevo ali v jarek, pa vse pridige komaj kaj pomagajo.

Bengalci smo napredni.

Bengalci, zlasti oni v Kalkuti, so se od vseh Indijcev prvi začeli vdajati vplivom zapadne kulture. Že leta 1784 so v Kalkuti ustanovili Azijsko društvo, ki je uvedlo študij humanističnih in prirodoslovnih ved. V prvem četrtletju 18. stoletja je radža Rammohan Roy sprožil gibanje za verski in družbeni preporod. Kmalu je dosegel prepoved sežiganja živih vdov in žrtvovanja otrok božanski Gangi. Poprej so jih metali v reko Ganges prav ob robu katoliškega misijona. Sledila je prepoved mnogoženstva in sklepanja zakonov med otroki.

Boj proti okostenelim običajem so poleg omenjenega Roya iz Kalkute vodili še nekateri drugi, ki so zapustili častna imena v zgodovini Indije. V Kalkuti so leta 1817 odprli prvi učni zavod za angleščino in s tem dali zgled ostali Indiji. Angleščina se je počasi uvedla v indijsko javnost in

Misli, June, 1966

pozneje omogočila politično ujedinjenje celotne Indije, čeravno jezikovno vprašanje še danes povzroča hude preglavice. Leta 1857 je Kalkuta odprla prvo indijsko vseučilišče in nekaj desetletij pozneje se je ustanovila politična "kongresna" stranka, ki je v doglednem času pod vodstvom Ghandija, ali vsaj pod njegovim vplivom, dosegla neodvisnost. Ista stranka je še danes v indijskem političnem življenju odločilna.

Moja Ljubljana

Od leta 1934 naprej je Kalkuta moja Ljubljana. Njene ceste so mi bolj znane kot svoj čas ljubljanske. Njen poulični vrvež s kravami potepenkami vred mi je v razvedrilo, ko moram po opravkih bodisi peš, na kolesu, tramvaju, avtobusu ali taksiju. Čeravno namreč ne živim v Kalkuti, moram dostikrat v mesto. Srečeval sem na kalkutskih cestah podkralja, nič koliko maharadž in maharaniji,

na tramvajih sem opravil pogosto brevir, sredi cestnega vrveža ob opoldanskem zvonjenju odkrit zmolil angelovo češčenje itd. Templji, mošeje, cerkve in obcestni hramovi z živo pobarvanimi in s cvetjem okrašenimi maliki, 'svete' krave in biki, budistični zvonci in bramanski svečeniki, prelestno oblečene dame in raztrgane vlačuge, nešteti trgovci, uradniki in kuliji z ogromnimi tovari — vse srečujem kot stare znance.

Ob srečavanju vsega tega me skeli, ko pomislim, kako daleč je še dan svetlobe, ko bodo sence nevere in verske zmote začele bledeti v dušah vseh teh večinoma jako simpatičnih ljudi. Saj je Indija prav tako žejna Boga kot je pestra in očarljiva, vendar . . . No, jaz imam kljub vsemu tu svojo Ljubljano — pastorka je, pa jo imam rad. Vašega usmiljenja prosim zanj in se vam iskreno zahvaljujem za vso pomoč, ki mi jo izkazuje. Bog obilno povrne!

Ob sliki: SLOVESNA MAŠA V BENETKAH

Stanislav Rapotec

"STANISLAUS RAPOTEC REDIVIVUS!" Tako je urednik MISLI naslovil svoje poročilce o mojem delovanju, potovanju in razstavah v Evropi in tudi o zadnji razstavi v Sydneyu za veliko noč.

V zelo nelagodni vlogi ocenjevalca urednik tudi poskuša podati sodbo in oceno moje razstave. Je pri tem zelo neroden! Raje kot bi si preskrbel prevode besedil ocenjevalcev-strokovnjakov iz angleščine, se naš pater spušča v vlogo Prešernovega kopitarja ("Le čevlje sodi naj kopitar!") in dreza v mojo umetnost z vprašanjem: kje je maša, cerkev, oltar . . . v sliki "Pri slovesni maši v cerkvi sv. Marka v Benetkah."

Tako vprašanje zveni tako, kot bi nekdo vprašal: kje so ovce, krave in pastirji v Bethovnovi šesti simfoniji Pastoral? Čeprav ima simfonija tak naslov, ne slišiš ne mukanja krav ne meketanja ovce ne ukanja pastirjev . . .

Pater me že delj časa priganja, naj kaj napišem o umetnosti in tako skušam svojo lastno približati širšemu krogu bralcev MISLI. Bom poskusil! Čim bo delo za novo razstavo v Melbourne končano, bom pograbil pero.

Za danes in na kratko pa še to:

Ni nujno, da bi moral vsako umetniško delo vsakdo razumeti, ceniti in uživati — takoj! (Če seveda o "razumevanju" v umetninah sploh lahko govorimo!) Nekaterim umetniška dela "govore" naravnost in brez vsakih težav — šolan ali nešolan. Nekaterim med nami nekaj šolanja in malo glo-

bljega zanimanja pomaga, da si izgradimo okus in nagnjenje do lepote, ki nam jih proži vsako dobro umetniško delo. Nekaterim pa — na žalost — ne šola ne čas ne pojasnilo ne pomaga. Njim so vrata do lepote, ki jih proži umetnost, za vedno zaprta.

Kogarkoli vleče, da bi umetnost, umetniško delo in umetnika samega bolje "razumel", se bo pač moral malo bolj zanimati za "lepe umetnosti" sploh, čitati o predmetu in češče obiskati umetniške razstave. Veliko je zadovoljstvo, ko nam izkustvo, znanje in dober okus dovoljujejo "čitati" in uživati umetniška dela.

Koliko bralcev MISLI je n. pr. razumelo naslov patrovega članka: S.R. REDIVIVUS? Ne preveč, se bojim. Pater je bil sam v velikih dvomih in je pričel svoj članek z: to se pravi . . . Da ste se pa učili latinščino tako kot pater v mladih letih, bi razumeli — brez pojasnil!

Pa se vrnimo k sliki "Pri slovesni maši v cerkvi sv. Marka v Benetkah." Kupil jo je svetovno znani avstralski pisatelj Patrick White, jo dodal svoji že kar veliki zbirki umetniških del in obesil v svoji delovni sobi nad pisalno mizo. Navdušen me je povabil, da jo pridem pogledat!

Vidim našega patra, kako se v krčih zvija in vzklika: Ubogi g. WHITE! Kje le on vidi cerkev, oltar, mašo . . . ?

P. S. — P. urednik! Prosim, ne uporabljajte škarij, kot ste jih ono nedeljo popoldne v Concordu na moji "govoranci"! — S.R.

Izpod

Triglava

V DOMŽALAH so že zelo veliko preuredili in mnogo starih poslopij prenovili. Najlepše poslopje je sedaj nekdanja Menartova trgovina. V prenovljeni hiši je mestno trgovsko podjetje. Ob Bistrici pa nastaja "Češminova vas". Tam mislijo postaviti na že odmerjenih parcelah nove hiše po ameriškem vzorcu za povratnike in ZDA, ki bi želeli svoja stara leta preživeti v domovini. Graditi še niso začeli in verjetno bo načrt še nekaj časa čakal.

URŠULINSKA CERKEV sv. Trojice v Ljubljani je postala farna cerkev. Nadškof dr. Pogačnik je namreč ustanovil novo župnijo, ki je zdaj že šestnajsta v sklopu ljubljanskih župnij. Nova župnija obsega ozemlje od bivšega Kongresnega trga proti Trnovemu in Viču.

TRISTO BRICEV je v petih velikih avtobusih poromalo v Koper in tam opravilo svetoletno pobožnost pri svojem škofu dr. Jenku. Med veliko mašo so "aktivno sodelovali" tudi na ta način, da so tik pred darovanjem prinesli k oltarju — po običaju prvih kristjanov — tri sodčke vina, zalogo suhega grozdja in hostij.

SOBOTNA MAŠA namesto nedeljske je v nekaterih primerih zdaj dovoljena že tudi v Sloveniji. Gre za primere, ko je komu izredno težko biti pri maši v nedeljo. Tak lahko zadosti dolžnosti v soboto, najzebo popoldne ali zvečer, toda pravico za to si mora izposlovati od škofa ali župnika. Škofje so si izprosili to pravico pri sv. očetu.

V TRSTU JE IZŠLA prva številka nove revije z naslovom ZALIV. Družbeno leposlovni list. Revija hoče biti "mlada, odraz novih sil." Glavno besedo pri reviji si jemlje Boris Pahor, ki ima politične prijatelje tudi v Ljubljani. Z novo revijo jim želi biti blizu, ker "MOST" baje niti brvi ni napravil do tja. Klic Triglava svetuje Pahorju, naj Ljubljancane pridobi za to, da bodo tudi tam dovolili kak "odraz mladih sil" v literarni — in drugačni — javnosti. Tudi drugi demokratični glasovi o novi reviji so precej jedki.

V GREGORČIČEVI ROJSTNI HIŠI na Vrsnem urejajo spominski muzej ob 60letnici pesnikove

smrti. Hiša je last potomcev Gregorčičevih sorodnikov, pa jo misli oblast odkupiti.

NA MULJAVI PRI STIČNI preurejajo rojstno hišo pisatelja Jožefa Jurčiča ob priliki stoletnice njegovega romana DESETI BRAT. Izdali so apel na slovensko mladino, naj vsak daruje v ta namen en novi dinar.

UREDNIK KNJIGE 66 v Ljubljani toži, da se danes knjige v Sloveniji slabo prodajajo. Ljudje pravijo, da so predrage. Urednik trdi, da se je od vseh prodajnih predmetov prav knjiga najmanj podražila. V primeri s predvojnimi cenami, ki so sedaj tako visoke, se je knjiga podražila samo za 21%. Naj pove primerjavo: pred vojno je neka knjiga stala toliko kot 9 kg mesa. Danes stane manj kot 2 kg. Ljudem se torej zdijo knjige drage zato, ker vsem drugim predmetom cene tako naraščajo, da za knjige ni denarja. Če pojde tako naprej, zaključuje urednik, bo naraščala s cenami vred med Slovenci nepismenost.

V LJUBLJANI JE SODIŠČE na podlagi tožbe s strani bogoslovcev obsodilo na kratko zaporno kazen pesnika Vladimirja Gajška, ker se je v neki pesmi norčeval iz sv. Trojice. Obsojen je bil zaradi "hujskanja k verski nestrpnosti." Ta obsodba ni bila všeč drugim pesnikom, zlasti ne Ivanu Potrču. Objavil je svoj protest in obdolžil škofo, da so nahujskali bogoslovce na tožbo zoper Gajška. Tudi sodnikom očita, da ne vejo prav, kaj je "verska nestrpnost."

V VOJNI PRI TRSTU so v nedeljo 22. maja posvetili novo cerkev, zgrajeno na željo papeža Janeza XXIII in posvečeno Kraljici sveta. V cerkvi je tudi oltar sv. bratov Cirila in Metoda. Načrt za oltar je napravil slikar Tone Kralj. Slovenski verniki so zanj nabrali že nad milijon lir, zbirajo pa še za ostalo vsoto.

V ODRANCIH V PREKMURJU, kjer se je podrl strop pri napol zgrajeni cerkvi, zdaj govori okrožno javno tožilstvo in tira ljudi pred sodišče. Poleg inženirjev Globočnika in Pajka ter stavbnega mojstra Horvata je obtožen tudi župnik Alojzij Kozar, češ da je odredil nadaljevanje del v odsotnosti strokovnega vodje. Poročilo pravi, da je delo pri stavbi ustavljeno, nekaj ljudi pojde v ječo, nekaj jih bo plačevalo občutne globe, Odrančani so pa kljub vsemu odločeni, da bodo v doglednem času dokončali delo pri cerkvi in dobili spodobno hišo božjo.

Misli, June, 1966

V URŠULINSKI CERKVI V LJUBLJANI, ki je sedaj župnijska cerkev fare Sv. Trojice, so imeli tridneven misijon akademiki sami zase. To je bilo med velikim koncilskim misijonom pred veliko nočjo v stolnici. Zdaj smo zvedeli, da je na akademskem misijonu govoril samo en duhovnik, vse druge "pridige" so imeli laiki. Med govorniki je bil znani znanstvenik univerzitetni profesor ing. Kuhelj in več drugih iz univerze. O ženskem vprašanju v luči koncila je govorila profesorica s. Ireneja. Nadškof dr. Pogačnik jim je samo maševal. List DRUŽINA prinaša slike nekaterih govornikov.

TOVARIS EDVARD KARDELJ je na zborovanju Centralnega komiteja potožil, da se buržuazna ideologija povezuje s socialističnim tehnokratizmom in birokratizmom — in to v današnji Titovini! Kaj se to pravi, izvemo iz besed: "Pri nas postaja tudi za posamezne komuniste in partijske komiteje normalno, da se jim ne zdi več nesocialistično in nemoralno, če se kdo materialno okorišča na račun drugega. Celo za zaslužnega imajo tistega, ki se mu posreči dobiti več, kakor mu pripada, dogovoriti se s tovariši zgoraj za podporo pri financiranju tega ali onega objekta". Hudo jih je pograjal.

IZ PISMA IZ SLOVENIJE: Če primerjam svojo rojstno faro kot je sedaj in kot je bila pred letom 1941, moram reči takole: versko življenje v njej še ni veliko slabše kot drugod

po svetu, kjer vlada popolna verska svoboda, pa ljudi odvrta od Boga veliko blagostanje. Toda o naši fari velja reči, da se tri četrtine faranov spoznava za kristjane le ob prihodu ne svet in ob odhodu z njega. Mislijo, da je dovolj krščanstva, če jih duhovnik poškrapi pri krstu in pri pogrebu. Vmes pa ni ne molitve, ne službe božje, ne zakramentov. Pač naše šole današnjo mladino najmanj osem let bombardirajo dan za dnem z materializmom in prikrito nemoralom.

NADŠKOF DR. POGAČNIK je v uvodni besedi velikega misijona najprej povedal, kako je mehiški škof, s katerim se je vozil na koncilse seje, večkrat ponavljal besede: "molimo za spreobrnjenje škofov". Nabito polna stolnica se je pri tem rahlo nasmejala. . . (DRUŽINA)

V ŠKOFJI LOKI si je delavec Jože Oman v Godešiču brez dovoljenja oblasti postavil zidano družinsko hišo. Za dovoljenje je brez uspeha prosil 10 let, končno je vzel "postavo" v lastne roke. Občinski poglavar Milan Osovnikar se pa ni dal ugnati v kozji rog. Dal je prostor okoli nove hiše zavarovati z miličniki, nato je poslal minerje, da so Omanovo hišo z dinamitom razgnali. Dogodek je vzbudil doma in po vsej državi ogorčenje, da je podobno pravi revoluciji. Vse jugoslovansko časopisje razpravlja o stvari in tudi daleč v inozemstvo je čudna novica našla pot. Sam "poslanec" dr. Jože Vilfan, ki se je malo poprej vrnil iz Avstralije, je šel mirit razburkano Škofjo Loko, pa je bolj slabo opravil, pravijo.

Šentvid nad Ljubljano s Šmarno goro

SONCE JE SPET ZASIJALO

Zvonko Velišček, Granville

SUNKOMA SE PREBUDIM V ZGODNJEM JUTRU. Vse okoli mene je tiho. Negibno obležim v postelji, v glavi čutim blazno vretje. V trenutku se spomnim dogodka od prejšnjega večera. Pri srcu mi postane tesno, v oči mi silijo solze. Ne, jokati nočem! Dvignem se v postelji in pogledam na uro. Komaj štiri.

Zaspati ne bom mogel več. Spomin na sinočnji dogodek je premočan. Grozna mora se plazi na moje prsi, komaj še diham. Ne vzdržim. Sunkoma plnem pokonci in si naredim luč. Za spoznanje čutim olajšanje. Svetloba je moro vsaj malo pregnala. Ne za dolgo. Preslabotna je ta luč, počakati moram sonca. Da, sonce mora zopet zasijati, le pod njegovo svetlobo bom spet svobodno zadihaval in ti strašni občutki bodo popustili. Ampak do sonca je še daleč.

Vdan v usodo ležem nazaj. Luč naj gori in budi upanje na skorajšnje sonce. V tej misli se za spoznanje umirim in začnem vse od kraja obnavljati dogodek. — — —

Nekaj dni je že od tega. Šlo je ne večer, ko sem sedel v vlaku iz mesta proti domu. Zamišljen sem bral časopis. Nisem opazil, da se je vlak tako napolnil. Dvignem glavo, da pogledam po ljudeh. Oko mi pade na deklico, lepo plavolasko, ki je stala tik pred menoj. Z očmi se ujameva. Nehote se ji nasmejem in ona mi vrne drobčen nasmešek. Takoj se pa ozre na starejšo žensko poleg sebe. Nasmeška jo je očitno sram. Tedaj šele vidim, kako poln je vlak. Vstanem in ponudim sedež dekličini spremljevalki. Morda je njena mati ali babica. Naj že bo to ali ono, sedež ji moram odstopiti. Hvaležno mi pokima in sede. Obstojim tik ob njej, zraven mene deklica. Nagne se k meni in pošepeta:

"Lepa hvala, zelo si ji ustregel."

"Oh, to se razume. Žal mi je, da je prej nisem opazil."

"Pozabi!"

"Ali je tvoja mama?"

"Ne, moja babica je. Edino, kar mi je še ostalo na svetu".

Čudna žalost se ji je razlila po obrazu. Zasmilila se mi je.

"Dosti je na svetu sirot, nisi samo ti".

Nerodna tolažba, pa kaj drugega mi ni prišlo na misel.

"No, pustiva to. Nima pomena, da tako govoriva".

"Zakaj ne? Ne smeš biti tako žalostna. Mislim, da ti manjka družbe."

"To že."

Njena babica ni mogla slišati, opazila pa je, da govoriva. Zagledala se je vame, potem mi je namignila, naj se nagnem do nje. Pošepetala mi je:

"Veš, ta moja vnukinja je zelo osamljena. Pridi nas obiskat. Poslušaj naš naslov."

Lahko si ga je bilo zapomniti. Pokimal sem. Hitro nato se je vlak ustavil na moji postaji. Pomignil sem v slovo in odšel.

Naslednjo soboto sem se lepo oblekel in šel iskat njuno stanovanje. Namenil sem se, da odpeljem deklico v kino. Ustavim se pred staro bajto. Začudil sem se, pa nazadnje mi je bilo ljubo. Gosposke hiše bi se morda prestrašil. Potrkam in odpreti mi pride deklica sama. Nekoliko sva bila v zadregi, pa sva se je hitro otresla. S prijazno gesto me povabi, naj vstopim. Bilo je jako skromno stanovanje in babica se je takoj pokazala. Tudi ona me je bila vesela. Pogovor pa le ni prav stekel. Zdaj se naenkrat nisem kaj dobro počutil v tej starinski skromnosti. Pohitel sem za svojim ciljem.

"Jaz sem Tony, kako je pa tebi ime?"

"Doris mi pravijo."

"Dobro, Doris, zdaj se poznavata. Boš šla z mano v kino?"

Rahlo je zardela.

"Saj nimam primerne obleke . . ."

"Kaj da ne? Saj je ta dobra, ki jo imaš na sebi. Nič ji ni reči."

Nenadoma se oglasi babica:

"Ne, v kino pa že bo šla."

"Zakaj ne? Ali bo vedno tičala doma? Dovolj je velika."

"Nocoj ne, morda drugič. Premalo se še poznamo."

"Toda, mati dovolj se piznamo. Jaz bi tako rada šla."

"Sem rekla, da ne. Nocoj ne!"

Zapela je kot napeta struna. Jaz pa le vztrajam pri svojem. Stopim k deklici in jo primem za roko. Obrnjen k babici, zaprosim:

"Dovolite, samo na vašo besedo čakava."

Tedaj se je starica nepričakovano urno zasukala, planila k nama in hotela ločiti najini raki. Mene je pa pograbilo, da sem z drugo roko pahnul žensko proč. Nisem mislil tako hudo, ali sirota je padla in zadela z glavo ob rob postelje. Zaihtela je in se zvijala na tleh. Doris je zakričala, planila k njej in jo začela objemati.

Za hip sem obstal kakor ukopan. Potem sem

Misli, June, 1966

se obrnil, bežal iz hiše in brž na postajo. Napol v omotici sem dospel domov in vse je brnelo v meni. Še čudno, da sem zaspal . . .

Do sem sem ponovil v spominu, potem so mi misli obtičale. —

Pričelo se je daniti. Skozi okno vidim, da je nebo oblačno in se pripravlja na dež. Vstanem in se oblečem. Ena edina pot mi je še odprta. Takoj jo moram nastopiti — do one bajte. Vso pot sem molil, da bi staro ženo našel doma. Bogve, kaj se je zgodilo sinoči po mojem begu. Če je morala v bolnišnico . . .

Nič nisem trkal, kar v hišo sem planil. Že v veži sem slišal starkin glas, ki je klical vnukinjo. Odleglo mi je. Stopil sem za glasom in se pokazal obema. Silno iznenadeni sta se zazrli vame. Hotel sem nekaj reči, pa ni bilo pravega glasu iz mene. Samo nekako grčanje. Zbral sem vse sile in se pognal do postelje. Preden sem vedel, sem bil na kolenih in sem jokal kot dete.

Tedaj začutim, kako se je starkina roka igrala z mojimi lasmi in zaslišal sem njene besede: "Ne jokaj, duša zlata, saj ni nič hudega. Je že vse dobro."

Dvignil sem se in se sklonil nad njeno glavo.

"Odpustite, gospa, lepo prosim, odpustite!"

"Saj sem že, preden si prišel."

"Gospa, ali ste klicali zdravnika?"

"O ne, saj ni treba. Je že minilo."

Obrnem se k deklici.

"Tudi ti mi odpusti, Doris. Saj nisem mislil . . ."

Samo nežno me je pogledala.

"Odprite okno, svežega zraka si želim!"

Tako je zaprosila starka.

Oba z Doris sva planila k oknu in ga odprla. Nebo je bilo spet jasno in sobo so napolnili sončni žarki.

"Pridi spet v soboto. Doris bo rada šla s tabo v kino."

TAKIH PLESOV PRI NAS NE ZMOREMO

MLADINSKA FOLKLORNA SKUPINA slovenskih fantov in deklet v Clevelandu, članov in članic društva "KRES", je priredila revijo starih narodnih plesov. Nastopilo je 30 izvežbanih plesalcev. Izurila jih je neka Eda Vovk.

IZ poročila samo kratek posnetek:

Slovenski narodni plesi na tem sporedu so se ohranili iz časov, ko so ljudje trdo delali od zore do mraka, obenem pa iz velikega idealizma opisovali tiste srečne trenutke, ki so jih morda doživeli samo parkrat v življenju. Zato nosijo ti plesi na sebi poteze kraja, kjer so nastali, in značaj ljudi, ki jim pripadajo. Ker smo mi njihovi potomci, pripadajo tudi nam.

Kmečki plesi. Ti so nastali v hribovitih predelih Slovenije, kjer stroj ni mogel in ne more niti danes nadomestiti ročno delo. Kmečki plesi bodo pokazali, da je bilo treba nekoč žito v mlin nositi na ramah v vrečah, da je prineseno žito zmlel mlinski kamen, ki ga je vrtilo veliko vodno kolo ali turbina.

Opis žetve v obliki plesa je jako nazoren. Prava srpa, noga porinjena nazaj, primeren priklon žanjice, da požanje šop pšenice, tvori osnovni gib tega plesa. Ta gib je edinstven in izredno lep. Ni-

ma primere v kmečkih plesih ostalih evropskih narodov.

Slovenski narodni plesi, ki so na tem sporedu, so izraz doživetij in čustev, prikazanih v lepih gibih. Celoten program je izvajani po zvokih slovenske glasbe. Dekleta in fantje v narodnih nošah.

Štirje od tridesetih v folklorni skupini

stari in mladi

Iz knjige: MED LJUDMI

Dr. Anton Trstenjak

V a ž n a s t a r o s t

NEKATERI HOČEJO VSE ŽIVLJENJE IGRATI. Mnogi taki igralci vloge pogosto menjavajo, zato jih menjajo tudi na stara leta. Zavestno odložijo vlogo le tisti, ki so na stara leta kot poveljanci, jasni, preprosti in srečni, kot smo jih že opisali ali kakor slavni raziskovalec možganov Konstantin Monakov o sebi lepo pove: "Zdaj je vse padlo od mene in sem spet samo jaz sam, stari Kostja; vse se mi zdi zelo preprosto in docela smiselno." — Sam je imenoval to "veliko pospravljanje v življenju".

Drugi seveda tudi na stara leta še naprej igrajo. Nekateri si ugačajo v vlogi častitljivega očanca (patriarha), velikega moža (old man), velike žene. Zopet drugi so izgubljeni, da pokažejo, kako so "popolni". Njihovo nasprotje je stari cinik, ki si ugačja s tem, da vse gleda zviška, kritizira, zdela kot nerabno, neumno, neizkušano, neuspešno, ničev, nemarno. On sam, on edini je, ki mu več nobena stvar ne škoduje, ki ga tudi nobena ne navduši več, saj mu ni nič več novega, velikega in večjega kakor je on sam.

Sem sodi tisti, ki misli, da je še vedno potreben. Kaj bo, ko njega več ne bo! Zato noče odložiti nobene funkcije, noče v pokoj, da bi delo preložil na rame mlajšim, ki bi ga bolje opravili. Če pa gre v pokoj, si naloži nešteto skrbi in nalog, gre v odbore in na shode, deluje na novih področjih itd. Silno je užaljen, če ga dovolj ne upoštevajo. Takoj se sklicuje na svojo starost in bolehnost, češ že zaradi obzirnosti, če ne iz prepričanja, me poslušajte in se ravnajte po mojih nasvetih in željah.

Zaradi majhne stvari so sposobni dvigniti pokonci vso hišo: delajo hrup za nič, samo da igrajo vlogo.

Večkrat se spuščajo tudi v tvegane stvari. Hočejo še veliko doseči, pokazati, da še ne mislijo umreti. Radi junačijo. Magajna pripoveduje: "Vedno vse najbolje in so hitro užaljeni, če meniš, da bi bilo drugače bolje. Vidiš, da jim je začuda malo opešal spomin in da ti znajo obravnavati dnevne politične dogodke z vso živahnostjo in silnim srdom nad tistimi, ki 'furaajo' politiko. Taki se vedejo, kot bi morali živeti vsaj še 50 let. So pa tudi taki, ki se boje, da ne bi ostareli po svojih idejah, in hrabro korakajo z mladino v novo dobo, na

tihem prepričani, da so ravno oni sami veliko pripomogli, da je nova doba prišla. Med partizani smo srečavali nekaj sivolasih in sivobradih starcev, ki so bili pravi vzor vztrajnosti in poguma. Jaz sem omagal, a stari bradač me je priganjal in spodbujal tam po roškem snegu."

Izgublja vrstnike

Stari ljudje se pogosto pritožujejo, da so osamljeni. Tudi tisti, ki živijo sredi med svojimi in se ne morejo pritoževati, da ne uživajo ljubezni: imajo otroke, vnuke, sorodnike in še dobre sode. In vendar se jim zdi, kakor da je svet okrog njih vedno bolj prazen. Razumeti jih moramo: ljudi okrog njih ni manj, še več jih je kot nekoč, toda to je "mladi svet", nov svet, ki ga nekoč ni bilo, ki ga ne poznajo, ga niso vajeni. Tistih, ki so z njimi nekoč skupaj rasli in živeli, ni več. Drug za drugim so odšli v večnost. Tako pa izginja z njimi nekako tudi dobršen del njihove mladosti, življenja in dela. Odmika se družba, v kateri so živeli, ki se je zanje zanimala od mladih nog, za katero so pa tudi sami nekaj pomenili.

Star človek se od leta do leta vedno bolj čuti tujca sredi družbe. Ostal je na istem mestu, morada celo v svoji rojstni hiši, a ljudje okrog njega so drugi. Razen tega ga še občutek vedno večje osamljenosti, ko vrstniki drug za drugim izginjajo, napolnuje s tesnobo zavestjo: kmalu bo tudi po meni . . .

Čim starejši je človek, bolj se čuti porinjenega na stranski tir: priznati mora vodstvo ljudem, ki jih je do nedavna imel še za "nezrele" in otročje. Mladi naj se tedaj ne čudijo, ako stari v novih časih in novih ljudeh vidijo vse slabše, kot je bilo nekoč. Novi čas jim je nevaren, neizobražen, pokvarjen. "Kam plovemo?" Mladi svet naj se zaveda, da bo čez kakih trideset let sam prav tako gledal na rod, ki je danes še v zibki. Zaveda naj se, da brez ugovora nihče ne spusti vajeti iz rok, dokler čuti še količkaj moči v sebi; to bi bilo neživljensko.

Občutek osamljenosti se še tembolj stopnjuje, če pomislimo, da star človek rad živi v spominih iz preteklosti; teh pa novi svet ne pozna; nič "skupnega" se nimajo pomeniti; nobenih skupnih spominov ni več, zato tudi nobenega skupnega veselja. Stari se pritožujejo, da jih zna okolica v najboljšem primeru pomilovati in sočustvovati z

njihovo starostno nadložnostjo, ne zna pa z njimi deliti veselja. To zna samo kdo izmed njihovih vrstnikov, ki že s svojo pričujočnostjo namah oživi preteklost, mlada leta in njihovo veselje. Celo izrazi, kakor: "pred prvo svetovno vojno" ali "med obema vojnama" imajo pri starem rodu docela drugo vsebino kot pri mladem. Pri prvem se ob takih pojmi oživi lep pogled na preteklo življenje in spomine (na Franca Jožefa, cesarski Dunaj itd.), pri drugem pa je samo zgodovinski pojem brez žive podobe.

Zato ljudje na stara leta tudi obnovijo stara prijateljstva in znanstva, ki se prej več desetletij niso zanje menili. Bili so preveč zaposleni s svojo družino in poklicnim delom; zdaj je to odpadlo, svet okoli njih se je razredčil, nastopila je osamljenost in edino oživitev nekdanjega prijateljstva jim še prinese nekaj veselja in jih še poživi, kakor

da je pogнала mladika iz že trohnečega debela. Taka starostna prijateljstva gredo preko prej nepremagljivih razlik v političnem, svetovno-nazornem in verskem prepričanju. Druži jih mladostna vez preteklosti, ki vse vsakdanje predsodke premaga. Druži pa jih tudi skupni odpor zoper "sedanjost", zoper nezaslišani rod, ki živi okrog njih. Taka prijateljstva se v mestih kažejo v kvartanju pensionistov, v skupnem obiskovanju kavarn. V Ameriki imajo posebne klube, kjer se shajajo v prijetnih pomenkih.

Izjemoma prinese smrt bližnjih tudi olajšavo v življenju starih. Marsikomu pomeni smrt sorodnika, s katerim je živel, pravo sprostitev in olajšanje, ako se nista dobro razumela, ali pa če je bil preveč odvisen od pokojnikove samovoljnosti. Tako poznamo primer "vesele vdove", ki šele po smrti moža zaživi samostojno in veselo življenje.

MALO TEGA, MALO ONEGA

Janez Primožič

1.

V SLOVENSKEM BESEDNEM ZAKLADU je izraz za števnik, sestavljen iz dveh besed. Prva beseda izraža polovično vrednost druge, obe pa desetkratno vrednost prve. Kateri števnik je to? (Petdeset)

2.

Nemški pesnik Johann Wolfgang Goethe je imel ob rojstvu našega Prešerna 51 let. Umrli je 17 let pred Prešernom. Ali je poznal naslednje tehnične pridobitve: plinsko svetilko, hiter pisalni stroj, ladjo na parni pogon? — Zelo verjetno. Plinsko svetilko so uvedli leta 1826, pisalne stroje l. 1810, prvi parnik je splul l. 1806.

3.

Mohamedanec je rad rabil grške besede, pa jih ni dobro ločil. Sosedu kristjanu je dopovedoval, da krščanske vere ne more imeti rad, ker zahteva monotonijo. Sosed je sprva ugibal, kaj hoče povedati. Šele iz nadaljnje razprave je razbral, da mu ni všeč v krščanski veri monogamija. Moral je priznati, da po svojem čustvovanju mohamedanec pomena besed ni tako usodno zamenjal. (Monotonija — enoličnost, monogamija — enoženstvo.)

Misli, June, 1966

4.

Oba najtežja poklica v človeškem življenju sta najlažje dosegljiva popolnim amaterjem: poklic državljana in rednika otrok.

5.

Nobena ribica v vseh vodah sveta ni tako nemurna, da bi vgriznila v golo kovino, pa naj bo še tako svetla. Če na kovinastem trnku ni črva, se ga riba ne dotakne. Pravijo, da je v tem marsikak nauk za nas ljudi. Izluščiva vsak svojega!

6.

Kateri ljudje na svetu spadajo med najbolj revne? — Med modrece te štejem, če odgovarjaš: tisti, ki ne poznajo potrpljenja.

ADELAIDE — S.A. — ADELAIDE

Slovensko društvo vabi na

PLESNO ZABAVO:

sobota 2. julija 1966 ob 7.30 zvečer

HINDMARSH TOWN HALL

Igral bo kvintet "BLED" iz Melbourne

VSEOBČI POPIS PREBIVALSTVA bo v Avstraliji letos v noči med 30. junijem in 1. julijem. Popis bo zbral točne podatke o vseh ljudeh v Avstraliji, njihovem poklicu, starosti, domovinstvu itd. Zadnji tak popis smo imeli leta 1961.

V teku nekaj dni pred popisnim datumom bodo popisovalci raznesli "Popisno listino" (Householder's Schedule) po vseh hišah in domovih širom po Avstraliji. Družinski oče ali hišni gospodar (ali njegov namestnik) bo moral izpolniti vse točke v listini **za vse, ki stanujejo pod njegovo streho**, oziroma bodo prenočevali tam med 30. junijem in 1. julijem.

Popisna listina bo morala biti izpolnjena **do pol devetih zjutraj dne 1. julija**. Tisto jutro se bo oglašil uradnik, da jo odnese. Morda se bo nekoliko zamudil, pa ne več ko za en dan.

Ako bodo vsi stanovalci kake hiše čez dan 1. julija odsotni (v šoli, na delu in podobno), naj hišni gospodar poskrbi, da bo uradnik mogel dobiti izpolnjeno listino zvečer, ko bo ponovno prišel.

OSEBNA POPIŠNA POLA

Kdor se ne bi hotel — iz osebnih razlogov — dati vpisati v skupno hišno listino (Householder's Schedule), naj zahteva od popisovalca posebno polo (Personal Slip) in zalepko. Polo nato izpolni sam, jo zalepi in odda uradniku osebno ali skupno s hišno listino.

Ako hišni gospodar ne razume dovolj angle-

ščine, da bi sam izpolnil predložene obrazce, naj prosi popisovalca, da mu pošlje tolmača.

Kdor bi odklonil popisovanje, kot ga zahteva obrazec, bo kaznovan z globo \$20, če bi pa kdo dal napisati napačne podatke, z globo \$100. (Sto dolarjev.)

Vsi podatki v popisni listini naj se smatrajo za strogo zaupne. Oblast jih bo porabila zgolj za statistiko. Popisovalci in uradniki so po zakonu zavezani, da ne smejo živi duši izdati karkoli iz popisne listine.

POSEBEJ ZA NAŠE ROJAKE

1. **Pri točki 9 (Religion — vera)** vpišite ali dajte vpisati le besedo CATHOLIC (NE: "Roman" Cath.). Tako želi naša cerkvena oblast.

2. **Pri točki 10 (Country of Origin — kje ste rojeni)** zapišite tisti, ki ste rojeni v Sloveniji: SLOVENIA (JUGOSLAVIA.) Torej oboje, ampak drugo v oklepaj! Če pišete samo JUGOSLAVIA, zlepa ne bo zvedela Avstralija, da smo nekje pod soncem tudi Slovenci! Vsaj nekaj naših ljudi bo zvedelo za to opozorilo in ga upoštevalo. Vi pa še druge nagovorite za tako označbo. Zakaj bi morali Slovenci pred svetom veljati zgolj za — YUGOSLAVS???

3. **Pri točki 12, "NATIONALITY"**, ne gre za vprašanje narodnosti, ampak za državljanstvo. Kdor se smatra za državljana Jugoslavije, naj tako zapiše, kdor pa ne, naj zapiše "STATELESS" ali pa, da ima že avstralsko državljanstvo.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

\$ 8-00: Franc Purgar, Karl Štrancar;

\$ 4-00: Jože Tomažič, Dušan Lajovic, Anton Pašič;

\$ 2-00: Jože Pegan, Ivan Legiša, Leopold Muller, Stana Lovkovič, Alojz Schiffler, Ludvik Telban, Martin Adamič, Mirko Drole, Alojz Korošec, Branko Cvetkovič, Franc Tomažič, Dominik Peter-
nel;

\$ 1-50: Pavel Cenčič;

\$ 1-00: Miha Brkovec, Ivan Makovec, Kati Tkalčevič, Janez Skraba, Anton Logar, Emil Celin, Albina Konrad, Stanko Fatur, Jakob Kuhar, Ivanka Kariž, Neimenovana, Štefan Baligač, Herman Muster, Stanko Vrbnjak, Stane Bele, Franc Gašperin.

ZA SLOVENICUM V RIMU: Neimenovana v Melbourne \$ 200-00; Stanko Andrejašič \$ 100.

ZA P. PODERŽAHA V INDIJI: \$ 10-00: Mirko Cuderman, \$ 5-00 Jože Grilj, \$ 4-00 Metka Zrim.

ZA SLOMŠKOV SKLAD: \$ 4-00: Emilija Kregar, \$ 2-00: Peter Bizjan.

Prisrčna hvala in Bog povrni! Naj bodo te zbirke toplo priporočene vsem ostalim rojakom.

Misli, June, 1966

V DOMOVINI NAVDUŠUJEJO

ZA OČETOVSTVO IN MATERINSTVO

List "Družina" v Ljubljani je objavila naslednji pogovor med slovensko materjo in poročevalcem lista. Primerno branje za kak "materinski ali očetovski dan." — Ur.

— Vidva imata osem otrok. Pa sta razmeroma še mlada. Povejte, kako ste prišli do te odločitve?

— Poročila sva se iz ljubezni. Želela sva si otrok, ker sva se imela rada. Prvi nama je prinesel neizmerno veselje. Nepozabno za oba. Dnevi pričakovanja so bili zaliti z valovi ljubezni, ki sva si jo izkazovala na vse resnične in otročje načine. Rodila sem brez večjih težav in bolečina je bila, kakor pravi Jezus, kmalu pozabljena ob veselju, da je rojen otrok na svet in to najin otrok, živi spomenik najine ljubezni.

— Kako pa drugi otrok?

— Drugi otrok je bil spočet, ko so se najine misli še vse vrtele okoli prvega otroka. Kar potrkal je na vrata. Ko sem možu rekla: "Ti, spet bo nekaj!", me je najprej začudeno pogledal. Kakor da se mu zdi prekmalu. Takoj nato me je objel in sva bila tisti trenutek spet srečna, presrečna. Čez nekaj časa je rekel: "Bo pa Ivanček dobil bratca ali sestrico." Čudna skrivnost je otrok. Še tega ne vemo, kaj bo, ali fantek ali deklica.

— In kaj je bil?

— Bil je fantek. Živ, temnolas, zdrav. Neizmerno sva se ga razveselila. Rekla sem možu: "Glej, ta ima nekoliko drugačne poteze kot prvi".

— In kaj je rekel na to mož?

— Rekel je: "Če mešaš belo in črno vino, priliješ lahko malo več belega ali malo več črnega. Tako je z otrokom. Vsak je oče in vsak je mati. Malo enega, malo drugega, toda vedno na nekoliko drugačen način."

— In sta bila ob tem tudi srečna?

— Da, zelo srečna. Vsi so se veselili z nama in nama čestitali. Govorili so: "Zdaj pa še sestrica, če imata pogum!"

— In je res prišla sestrica?

— Da! Prišla je. Toda ne kmalu. Morda bi se tretjega otroka zbala, če bi bil prišel spet kmalu. Toda Bog je videl najino šibkost, in ko sva si zaželela tretjega otroka, ga ni bilo. Že sva se ba-

la, da sestrice ne bo. Končno se je le javila in potrkala na vrata.

— Ali vam po tretjem otroku niso rekli ljudje, da jih je sedaj zadosti? Družina je popolna: dva fantka, ena deklica.

— So. In tudi midva sva včasih hotela kar tako misliti. Toda narava sama se je ponujala z otroki in najina zasluga je le to, da sva jih hotela sprejeti. Največkrat nisva niti sama vedela, kdaj in kako je prišel kateri na pot. Toda vsakokrat sva se ga razveselila. Sprejemala sva jih iz božje roke in to naju je pomirilo. Brez misli na Boga in brez trdne odločitve, da bova z veseljem sprejela vsakega otroka, ki bo potrkal, bi doživljala težke trenutke. Lahko si predstavljam, kaj se dogaja v duši moža in žene, ki pravita: tri otroke bova imela in nič več, pa potem potrka četrtri. Midva sva ostala v duši vedno mirna, tudi če naju je hotelo za trenutek zaskrbeti. Drug ob drugem sva v objemu ljubezni našla moč.

— Pravite, da vama je vera dajala največ moči in poguma za žrtev in službo materinstva in očetovstva?

— Tako je. V času nosečnosti sem nešteto krat mislila na tiste Jezusove besede: "Kdor sprejme takega otroka v mojem imenu, mene sprejme." Ob teh besedah se je moja duša prelivala v sreči in hvaležnosti, da smem služiti Bogu. Misel, da ima vsak otrok neumrljivo dušo, mi je dajala moč, da sem rekla: "Vsaka žrtev se splača! Vse bomo tu pustili, duše pa bodo šle v nami v večno življenje, k Bogu!" Moram pa reči, da sem se veselila otrok tudi naravno. Radovedno sem pričakovala, kaj bo in kakšen bo. Koliko bo v njem očeta, koliko mene.

— Kaj pa na svoj narod niste nikoli pomislili?

— Pa še kolikokrat! Tudi če bodo navadni delavci, pa če bodo pošteni in pridni, bodo koristni in tudi sami srečni. Kdor je zdrav in v srcu pošten, je dovolj bogat, da zajame veliko sreče. O tem sem prepričana.

— Hvala vam za vašo postrežljivost. Čeprav vašega imena ne bom objavil, bodo bralci veseli vašega poguma in vašega vedrega pogleda na življenje.

PRIPOMBA: Na gornje branje v DRUŽINI je neka mati poslala listu odgovor, ki predstavlja "drugo plat zvona." Urednik ga je objavil. Napoveduje pa nadaljnjo razpravo o tej pereči zadevi. Ker je vprašanje rojstev za narod življenjskega pomena, bodo MISLI v informacijo bralcem še kaj o tem ponatisnile iz DRUŽINE. — Ur.

ZA LONGOBARDI — SLOVENC

NASE "MISLI" IMAJO ŽE DVA MESECA — to je od aprilske številke 1966 naprej — lepo spravljene Longobarde pod njihovim kraljem Alboinom v Furlaniji onkraj Čedadada. Ni se bati, da bi jo udarili nazaj v Panonijo. Zato so pa Slovenci — skupaj z Obri — posedli zapuščeno zemljo brez posebnih ovir in kmalu došli Longobarde v bregovih in dolinah med Matajurjem in Čedadom. Bili so v glavnem pastirsko ljudstvo, pa tudi bojevati so se znali prilično dobro. Niso imeli načrta, kje se bodo nastanili, bili so pa pripravljeni na obdelovanje zemlje, kakor hitro bi se nekeje ustavili.

Ko so videli lepo Furlanijo v prostranih ravninah, so se gotovo tudi njim cedile slinice po njej. Toda Longobardi so že imeli utrjene obrambe v Čedadu in tam okoli, Slovencem so se odločno postavili po robu. Za prvo silo so se Slovenci zadovoljili s svetom v bregovih, kamor Longobardi niso šli, pa tudi kakih prebivalcev od prej skoraj ni bilo. V hribovitih prostorjih, ki jim še danes pravimo "Beneška Slovenija", so si uredili bivališča in se pripravljali na spopad z Longobardi. Na vsak način so se hoteli pomakniti globlje v obljubljenno deželo — Italijo. Poklicali so na pomoč divjaške Obre in se skupaj z njimi vrgli na Longobarde. Blizu 200 let ni bilo miru na meji med Slovenci in Longobardi-Furlani. Vršile so se hude bitke. Zmagovali so enkrat eni, drugič drugi. Po nekako sto letih so Slovenci Obre odslovili in se bojevali na svojo roko, toda z enako srečo kot prej. Včasih so se prerinili globoko v Furlanijo, drugič so Longobardi vdrli visoko v nadiške kraje.

Nazadnje so Slovenci zasedli dobršen kos Furlanije, okoli leta 725pa končno podlegli premoči Longobardov pod vojvodo Pemom. Morali so se spet umakniti. Njihovo junaštvo je pa tako globoko dirnilo vojvoda Pema, da je sklenil z njimi časten mir ter prijateljstvo. Vse od tedaj so živeli Slovenci in Longobardi-Furlani v slogi in lepem sosedstvu. Drug drugemu so pomagali v gospodarskih in družbenih zadevah.

Vzorna slovenska demokracija

Po končanih vojnah z Longobardi-Furlani so bili Slovenci v Benečiji nekaka čisto samostojna

državica. Bili so neodvisni gospodarji na svoji zemlji. Vzorno so si uredili svoje gospodarske in socialne razmere, prav po zgledu starih slovanskih zadrug.

V smislu najčistejše demokracije je bila pri njih vsa oblast v rokah tako imenovane "Sosednje". Vsaka vas (imenovana "kamun") je imela lastno Sosednjo z urejenim statutom, ki si ga je sama sestavila. Hišni gospodarji Sosednje so se od časa do časa zbirali okoli kamenite mize ("laštre") pod lipo sredi vasi, ko so se pokristjanili, pa ob cerkvi. Sosednjam je načeloval župan (dekan), ki je imel v znak oblasti posebno palico. Pod predsedstvom izvoljenega župana so obravnavali vse zadeve sosednje in izglasovali potrebne ukrepe. Župan je s pomočjo nekaterih enako izvoljenih mož gledal na to, da so se sklepi v redu izpolnjevali.

Vseh županstev ali sosedenj je bilo 36. Verjetno nobena ni štela dosti več kot tisoč ljudi, rajši še manj. Vse skupaj so bile povezane v federacijo z dvema Velikima županstvom z imenom "Banka". Beseda "banka" je nastala iz latinske "bancum", kar pomeni nekakšno leseno trugo. Vanjo so spravljali pisma, dokumente, zapiske zborovanj in odloke. Zaklenjena je bila z dvema ključema, ki sta ju hranila Velika župana.

Kot rečeno, sta bili dve Banki: Landarska in Mjerska. V prvo je spadalo 21 vasi, v drugo 15. Nad obema bankama in njenimi vasmimi je bila pa še višja oblast v tako imenovanem "Arengu", ki so mu rekli tudi "Višja Sosednja". Bil je parlament s poslanci iz vseh 36 vasi. Sestajal se je po enkrat na leto pod lipo ob cerkvi sv. Kvirina pod Šempetrom, po potrebi tudi večkrat. Odposlanci so se zbrali okoli "Velike laštre", mogočne kamnite mize. (O njej dr. Karel Podreka, prvi znan izobraženec med slovenskimi Benečani, da jo je videl še leta 1884 na nekem dvorišču — zapuščenno.) Parlamentu sta predsedovala izmenoma Velika župana.

To čudovito prijazno avtonomijo, bolje: svobodno samovlado, so uživali slovenski Benečani (to ime se jih je prijelo šele okoli leta 1420!) popolnoma nemoteni od strani Furlanov, dokler je obstajalo njih kraljestvo. Ni obstajalo dolgo. V drugi polovici 8. stoletja so ga razbili frankovski kralji, Karel Veliki in drugi. V Furlaniji so zavladali nemški grofje, poslani s frankovskega kraljevega dvora. Bilo je veliko in strahotnih zmed, ali slovenske deželice se skoraj niso dotaknile. Še nekam zavarovale so jo, zakaj Franki so zabarikadirali Furlanijo z mnogimi obrambnimi gradovi, pa lepo natanko po meji med Furlani in Slovenci.

V hudih zmedah v "Furlanski marki" — tako so Franki imenovali svojo podložno deželo — so počasi prihajali do večje in večje veljave tudi v posvetnih zadevah oglejski patriarhi. Posebno potem, ko je nastalo nemško cesarstvo iz frankovskega kraljestva, so zasedali patriarhske stolice možje nemškega rodu in dobivali novih in novih pravic. Kmalu so patriarhi zavladali kot svetni knezi nad vso Furlanijo. Slovenija pod Matajurjem je pa tudi pod temi vladarji ostala nedotaknjena. Le duhovno oblast je imel Oglej nad njo. Tako je ostalo vse do zgodnjega 15. stoletja. Potem je prišla na dan — beneška republika. O njej prihodnjič.

"KRŠČANSKI SOCIALIZEM"

MED SLOVENCİ

KRŠČANSKI SOCIALIZEM NI IZVIRNA slovenska ideja. Bil je ob prelomu stoletja presajen med Slovence iz tujih krščansko-socialnih gibanj.

V boju proti socializmu in po prvi svetovni vojni s komunizmom je zmeraj manj mislil na privednik "krščanski" in zmeraj bolj na samostanlik "socializem".

Ko se je po prvi svetovni vojni vmešal v politiko, se ga je lotila kljubovalnost in žeja po originalnosti. Boj s komunizmom je prelevil v tekmo z njim. V tekmi je hitro podlegel in padel pod komunistični vpliv. Vse skupaj se je končalo s potopom v komunistično Osvobodilno Fronto.

Komunisti so puščali in puščajo ostankom krščanskega socializma samo še toliko akcijske svobode, kolikor jo ostanki potrebujejo za agitacijo okoli ogla za jugoslovanski komunizem. O idejni osnovi svojega gibanja ne govorijo več. Doma ubogajo komuniste, v svobodi izven domovine pa branijo svojo politiko v prikritih besedah.

Ostanki krščanskega socializma naj odgovorijo na ta vprašanja: kako to, da vse ostale vrste socialistov zagovarjajo svobodo na vseh področjih, na političnem pa še demokracijo, dočim slovenski krščanski socialisti molčijo? Kako to, da vidijo v titoizmu samo svetle strani, temnih pa ne omenjajo niti toliko kot puntarji v samih komunističnih vrstah? Kako to, da niti z besedico ne zinejo o potrebi opozicije na vseh področjih, tudi na političnem?

Molčati bodo morali in njih lastni molk jih bo v prilog zahtevi, da naj Tito dovoli organiziranje, ubil.

SLOVENIJA" 1965

Janez Škraba

Poletova anketa za najboljšega slovenskega športnika za leto 1965 je dala naslednji izid:

1 Miro Cerar	telovadba	14773
2 Ivo Danev	košarka	11337
3 Ludvik Zajc	smuč. skoki	6560
4 Bruno Parma	šah	5216
5 Albin Felc	hokej	4142
6 Edvard Vecko	nam. tenis	3906
7 Cirila Pirc	nam. tenis	3402
8 Dani Vrhovšek	plavanje	3100
9 Franc Vravnik	atletika	2806
10 Andrej Boltežar	kolesarstvo	2352
11 Križnar Ciril	letalstvo	2078
12 Lubej Marjana	atletika	1926
13 Važič	atletika	1785
14 Ačkun	rokomet	1523
15 Koblar	kegl. na ledu	1488
16 Stamejčič	atletika	1181
17 Červan	atletika	1016
18 Lakota	smučanje	967
19 Trtnik	plavanje	888
20 Danev	plavanje	717

Poletova anketa o najboljšem slovenskem športniku od 1945 — 65 pri kateri je sodelovalo 22 športnih novinarjev Slovenije:

1 Miro Cerar	gimnastika	110
2 Stanko Lorger	atletika	68
3 Ivo Danev	košarka	58
4 Draga Stamejčič	atletika	43
5 Janez Pold	smučanje	41
(rajni)		
6 Miro Stržaj	kegljanje	8
7 Tine Mulej	smučanje	2

Nekaj nogometnih rezultatov slovenskega prvoligaša v spomladanskem prvenstvu v domovini:

Velež:	Olimpija	0:0
Olimpija:	Železničar	1:0
Olimpija:	Zvezda	3:3
Dinamo:	Olimpija	3:3
Vardar:	Olimpija	1:2

POPIS PREBIVALSTVA

Stran 176

KUZMOVO KRATKO POLETJE

Za Misli napisal Vinko Beličič

(Nadaljevanje)

VI.

MATI JE ZA SINOM ŠTUDENTOM ZAPAH-NILA vrata in Silvo je stopil tistih deset ali petnajst korakov proti skednju, na katerega je bila noč in dan prislonjena lestva. Povzpел se je na seno, kjer je prenočeval vse poletje, še celo o Vseh svetih, če je prišel na tiste kratke počitnice.

Stal je gori ob oporniku in gledal v temo, ki je tiho ležala nad svetom. Vsa zemlja je dihala v pesmi čričkov. Odmolil je kratko večerno molitev. Tedaj pa je začul srdit pasji lajež doli v vasi. Zde-elo se je, da so vsi psi zbujeni in razdraženo lajajo v noč, ko da bi tekmovali, kateri bo gorečnejši.

"Kaj pomeni pa to? Ali so se med sabo spopadli?"

Silvo je imel za seboj naporen poletni dan. Dopoldne in popoldne je v soncu pomagal popravljati pot k podružnici. Čez dva dni bo namreč Jernejevo: zahvalna procesija, ker je Bog davno nekoč pregnal kolero, pojde tam med njivami ajde in koruze. Tolkel je kamenje z betičem, tako da nazadnje niti roke več ni čutil. Drugi so kamenje z lopatami sipali po potu in ga mešali s prstjo.

Kako se bo zdaj spalo!

Vesoljni duh sena je pregnal dišave razgrete prsti in Silvo je na svojem ležišču tik pod streho počasi tonil v spanec. Na slamnato streho je z drevesa padla zrela hruška belica in se potočila na tla. Ob tem drobčenem dogodku je začutil lepoto življenja in malce zadržal spanec. V tišini, ki je sledila, pa je bilo čuti nenavadne glasove: kot bi kdo stopal po suhi travi. Še več: kot bi si kdo kaj šepetal.

Silvo se je tiho vzel na komolce in s sena pogledal proti hiši. Tisto, kar je videl, mu je v hipu pregnalo spanec, mu napolnilo prsi s tesnobo in mu pognalo srce v hitrejši tek: velika temna postava je namreč z močno baterijo svetila v zadnjo hišo, se naslanjala na okence in gledala noter.

Ko da bi bil prešibek za kruto resnico, se je Silvo zgrudil na ležišče. Pol ogorčen pol preplašen si je dopovedoval:

"Videli bodo, da je revščina notri in da se ni vredno truditi. Odšli bodo."

Potuhnil se je v popoln molk in krotil srce, ki mu je razbijalo v prsih. Kmalu pa je videl, kako jalova je njegova samotolažba. Pod sabo, pod senom, kjer je ležal, je začul ropot. Šepetanja je bilo že več in tudi kako kletvico je že razločil.

"Žrd vlečejo ven! Vlomiti mislijo, o Jezus!"

V prednji hiši je spala mama, v zadnji pa je bila spravljena njegova nova obleka, temnomodra z belimi črtami, ki mu jo je poslala mamina teta iz Amerike. Tudi novi čevlji so bili tam, lepi in lahki ko pesem . . . prav tako iz Amerike.

Silva je strašno zaskrbelo.

"Kaj bom imel jeseni za šolo, če mi poberejo obleko in čevlje?"

Skrb ga je pahnila v žalost, žalost v obup, a obup v drznost.

"Skočil bom dol, zdirjal k sosedovim in jih pozval na pomoč. V eni minuti bom pri sosedovih!"

Previdno se je potegnil proti oporniku, da se s prečnega trama požene na tla. Skrit je stal za opornikom in s srcem v grlu gledal, kako sence pritiskajo žrd in se železni križ v okencu škripaje vdaja.

Povsod tema in tišina. Mama je utrujena spala — in Silvu je bilo milo pri srcu, da ji je stiska, ki je razdevala njega, prihranjena.

Izruvani križ je nekdo zalučal na tla.

V Silvu se je vse lomilo. Ni se upal ozreti proti hiši, tako ga je skrbelo, ali se bo po skoku zadosti hitro vzdignil in tatovom ušel. Ko pa je videl, da nekdo že hodi notri in z jarko lučjo baterije sveti okoli sebe ter nekako onečašča tisto pristradano siromaščino, se je zavedel:

"Zdaj ali nikdar! Zadnji trenutek, da skočim po pomoč, drugače bom ob obleko in čevlje."

Bil je v samih hlačkah. Čvrsto si jih je zavezal, da ga ne bi ovirale, se pritisnil k oporniku, še enkrat premeril tiste tri metre do tal in bil pripravljen na odskok . . .

Tik preden se je odgnal, pa ga je tisti, ki je neviden stal na straži, opazil. Silva je hkrati oslepil ogenj in oglušil pok. Več temnih postav je steklo skupaj. Kar sta mu dala strah in obup, je zavpil na pomoč in se vrgel na ležišče. Tam je v trepetu obmiroval in čakal, kaj bo.

"Zdaj bodo prišli gor in naredili z mano, kar bodo hoteli!"

Rešnje poti ni videl nikake. Vse podstrešje je bilo zadelano s senom. Sam ga je zgazil pod letve in škarnice, da bi bilo še za otavo kaj prostora. Oč spredaj je bila na skedenj prislonjena lestva. Prišli bodo gor, ga potegnili na tla ko mačko in ga temeljito prekršpali.

Slišal je razburjeno govorjenje in preklinjanje. Čakal je najhujšega, se tresel in z vsem srcem klical Boga na pomoč.

Nenadoma je senena stena zraven njegovega vznožja kar zaječala od silnega sunka: neznansko močne roke so bile zagnale lestvo na skedenj.

Silvu je za hip zastalo srce, tako ga je prevzela nova bojazen.

"Kaj, če jih zmore jeza in bodo zapalili skedenj? Živ bom zgorel!"

Poten od straha je spet prisluhnul.

Tišina! Niti glasa več! Ko da bi se vse krdelo pogreznilo v zemljo! Samo črički so peli blizu in daleč. Ni kazalo, da bi se bili tatje potuhnili . . . odšli so pač, zakaj strel in krik bi utegnili koga priklicati.

Spustil je lestvo in stopil dol. Potrkal je na vežna vrata in zaklical: "Mama!"

Mati je prišla ven vsa drobna in uboga.

"Jezus, kako sem se ustrašila, ko sem čula streljanje! Hvala bodi Bogu, da se ti ni nič zgodilo!"

Prižgala je petrolejko in šla sta v zadnjo hišo gledat, kaj so odnesli. Videla pa sta le omaro odprto in notri temnomodro obleko in čevlje — vse nedotaknjeno. Pred skednjem je Silvo našel novo baterijo, ki so jo na begu pozabili, in prazno zelenko, ki jim ni imela kaj služiti. Oboje bo treba drugi dan izročiti orožnikom.

Potežkal je lestvo, pa jo je komaj obdržal.

"Nihče drug je ni zagnal na skedenj ko Kuzma! Pa pravijo, da jemlje bogatincem in daje revežem!" je razočaran ugotovil.

Še ves iz sebe zavoljo prestane stiske in po straha pred prihodnjimi nočmi, ko se utegnejo vrniti v tisto samino, je Silvo slišal zadnji večerni vlak, ki je hitel onstran griča po bregu, malo potihnil med vaškimi hišami, nato zazvenel čez železni del viadukta in v slovo zapiskal proti stelnikom.

Študent Silvo, ki je pred nekaj dnevi dopolnil sedemnajst let, je čutil, da tistega petkovega večera nikdar ne bo pozabil. Nikdar ne bo pozabil ure, v kateri se je zrušila njegova vera, da je Kuzma vitez, o kakršnih pripovedujejo davne zgodbe.

SPOŠTUJ OČETA IN MATER!

Franc Koren, Sydney

PRAZNUJEMO MATERINSKE IN OČETOVKSE DNEVE in to je zelo lepo. Ali zdi se mi, da vse druge dni v letu gladko pozabljam na naročilo: Spoštuj očeta in mater! Vse polno člankov sem bral in pridig slišal, kako naj starši ljubijo svoje otroke in jih skrbno vzgajajo. Saj to je vse prav in v redu, ali prav tako potrebno bi bilo, da bi se bralo in slišalo tudi o tem, kako naj otroci ljubijo in spoštujejo svoje starše. To pogrešam, vidim pa, kako otroci zaničujejo starše in sploh starejše ljudi. Zelo so neodvisni in si veliko upajo.

Videl sem več primerov, kako 15 letni ali malo starejši paglavci mislijo, da so pametnejši od svojih staršev. Nič boljše niso take mlade frklje. V javnosti se ljubimkajo, kakor bi bili zakonski pari. Na vlaku ne odstopijo sedeža starejšemu človeku. Domišljajo si, da vse bolje vejo kot starši in drugi odrasli pametni ljudje. Nihče se jih ne sme dotakniti. Če jih starši opozore na nedostojno vedenje, jih smatrajo za neumne in ljubosumne.

Zakaj slišimo toliko o vzgajanju otrok, komaj pa kaj o spoštovanju do staršev. Je že minilo 25 let, odkar sem zadnjič slišal pridigo, ki je na-

ročala: spoštujte in ljubite svoje starše, stare ljudi in siromake. In še to je poudaril naš župnik, da prav Slovenci premalo izpolnjujemo to dolžnost, ker svojih staršev ne spoštujemo v zadostni meri.

Zato pa rečem: imejmo za svoje starše toplo srce in vdahnimo veliko toplote v njihovo življenje. Posebno če so že stari in onemogli. To je njihova jesen in ta je rada mrzla. Ko je zunaj mraz, se zelo prileže topla soba s toplim čajem in rumom. Pa tudi drugim starim ljudem, ne samo lastnim staršem. To navajam kot znak, da je ljubezen iznajdljiva in zna poiskati razne načine spoštovanja do staršev in vseh starih ljudi. Po trdem življenjskem delu zaslužijo, da jim preskrbimo odpočitek v toploti in domačnosti pod mirno streho.

NA OBISK V DOMOVINO je odšel naš marljivi rojak Luciano Mozetič, čigar odsotnost se povsod pozna: pri službah božjih, pri kulturnem delu, pri družabnostih. Želimo mu prijeten oddih tam preko in skorajšen srečen povratek nazaj med nas! — MISLI.

Akcija za DOM

O USPEHU "DOMAČIH KOLIN" ne morem pisati, ker bo takrat junijska številka MISLI že zaključena. Lahko poročam o poteku prejšnjih dveh prirediteljev Akcije. Žal, pohvaliti jih ne morem. Popoln polom je doživelo "Jurjevanje", ki se je zaključilo z izgubo \$40. Na vso srečo je ta deficit pokrila naslednja zabava — Vinska trgatev. Ta je z zabavnega vidika zelo dobro uspela. Člani Akcije smo pa zastoj garali, kajti sklad za DOM ni z njo nič narasel.

Prav tako tudi darovi slabo napredujejo in se moramo kar vdati v usodo, da cilj \$6,000 do konca leta ne bo dosežen. Kje je krivda? Morda člani Akcije premalo živahno delujemo, morda nas je premalo, morda prirejamo zabave v napačnih krajih. Toda po mojem mišljenju smo krivi vsi, kar nas je v Sydneyu in okolici. Vprašajmo se, koliko smo vsak posebej storili za Dom in po-

trkajmo se na prsi. Drugega nam res nič ne ostane.

Peščica rojakov se muči, skrbi za prosep društva, pevskega zbora, slovenske šole, Akcije za Dom in finančno podpira celotno delo. Le prevečkrat tako, da morajo posamezniki v tej peščici seči v lastni žep, da raznih stroškov ni treba poravnati iz skupne blagajne. In to kar dosti pogosto.

Na drugi strani imamo kopico rojakov, ki se imajo za velike Slovence, dokazujejo pa to s tem, da se skrbno ogibljejo celo majhnih žrtev na oltar slovenstva.

Ne mislim se dalje muditi pri tem perečem vprašanju, le to naj zapišem: do konca junija imate še vsi čas, da prispevate in bodo vaša imena v letnem poročilu blestela med darovalci. Zganite se, javite se!

DAROV: Po \$ 5.00: Jože Muc, Dušan Saksida; po \$2.00: Albina Konrad, Hedviga Stankovič. — Prav lepa hvala! — Rudi Brežnik za Akcijo.

VELIKO NAGRADNO TEKMOVANJE

VELIKO NAGRADNO TEKMOVANJE

KOT STE ČITALI V PREJŠNJI ŠTEVILKI MISLI (stran 136 in 137), prireja Akcija za dom veliko nagradno tekmovanje ob drugi obletnici svojega obstoja. K nagradnemu tekmovanju ste **va- bljeni vsi**, kjerkoli v Avstraliji živite, starejši in mlajši. Nagrade so razdeljene v pet skupin in si- cer zato, da bodo tudi otroci mogli sodelovati. Raz- deljenih bo 5 nagrad (za vsako skupino ena). Nagradna oseba bo izžrebana izmed oseb, ki so vse pogoje pravilno izpolnile. NAGRADE BODO OBJAVLJENE V JULIJSKI ŠTEVILKI MISLI — zrebanje bo na SLOVENSKEM KARNEVALU V SYDNEYU — JULIJA 1966. Izid bo objavljen v MISLIH.

Vso pošto v zvezi z nagradnim tekmovanjem naslovite na:

Slovensko društvo — Akcija za dom
P.O. Box 122, PADDINGTON, N.S.W.

1. **Skupina** (otroci od 4. do 8. leta vključno):
Nariši zemljevid Slovenije, ga pobarvaj in pošlji na gornji naslov najpozneje do 30. ju- nija 1966.
2. **Skupina** (otroci od 9. do 12. leta vključno):
Nariši zemljevid Slovenije, napiši, kako veliko je danes slovensko ozemlje in koliko je na vsem svetu Slovencev.
3. **Skupina** (mladina od 13. do 16. leta vključno):
Odgovori na naslednja vprašanja: Med kate- re države je razdeljeno slovensko narodno

ozemlje? V kateri državi živi največ Sloven- cev?, Koliko Slovencev živi izven Slovenije?, Katera je najvišja gora v Sloveniji?, V kate- rem mestu je pokopan škof Slomšek?

4. **Skupina** (mladina do 20. leta vključno):
Odgovori na vprašanja 1. do 5. (vključno), objavljena v prejšnjih MISLIH na strani 136 in 137.
5. **Skupina** (kdorkoli):
Odgovori na čimveč vprašanj objavljenih v zadnjih MISLIH na straneh 136 in 137. (Od- govor mora biti pravilen vsaj na 6 vprašanj, da bo naloga pripuščena k žrebanju).

Vsem odgovorom pripišite svoje ime in poštni naslov. Na pošto oddajte najpozneje dne 30. ju- nija 1966.

Vabimo vse, da pri našem nagradnem tekmo- vanju čimštevilneje sodelujete. Predvsem Vas pro- simo, da pomagate otrokom in jim pojasnite vpra- šanja. Za vrednost ene poštne znamke, pisemske zalepke in par koristno uporabljenih minut boste lahko prejeli dragoceno nagrado in kar je glavno — naučili se boste nekaj ali pa obnovili, kar je odšlo že v pozabo.

Zdaj pa le hitro na delo. Rešitev odpošljite še danes!

Naslov: P.O. Box 122, PADDINGTON, N.S.W.

Vodstvo Akcije za dom.

Misli, June, 1966

Zbornik 'Svobodne Slovenije' 1966

ZALOŽBA 'SVOBODNE SLOVENIJE' v Buenos Airesu je kot svojo 24. publikacijo izdala sedaj že kar tradicionalni Zbornik-Koledar za leto 1966, na 416 straneh. Nekatere od teh polnijo fotografije, zlasti argentinskih gora, druge pa produkcije slikarskih del Bare Remčeve, Ivana Bukovca, Andreja Makela, Mira Zupančiča in Jožeta Vodlana ter fotografski posnetki kiparskih del Franceta Goršeta.

Najtehtnejša in trajne vrednosti je obširna razprava dr. Antona Podsmrekarja o boju slovenske manjšine na Koroškem za verski pouk v slovenščini. V njej avtor sedanji spor slovenske manjšine na Koroškem s krškim ordinariatom zaradi verskega pouka v materinščini postavlja v širši, zgodovinski okvir. Razprava se bo nadaljevala v prihodnjem Zborniku. Po njej bo moral seči vsakdo, ki bo hotel natančneje zasledovati boj koroških Slovencev za narodni obstoj.

Slovenska politična emigracija se še vedno rada vrača v preteklost in k dogodkom državljanske vojne in takoj po njej. Izraz tega nagnjenja so članki Rudija Hirschegeja, Marjane Batagelj in L. Sirca. Ni pa zanemarjeno tudi sedanje stanje v domovini, R.K. obravnava položaj nekatoških veroizpovedi v Jugoslaviji, Pavel Fajdiga analizira referate na 8. kongresu ZKJ, dr. Sirc pa razmišlja o titovskem gospodarstvu.

Nekako osrednje mesto letošnjega Zbornika zavzema anketa, v kateri 13 sodelavcev različnih generacij odgovarja na tri vprašanja urednikov:

kakšni so konstantni cilji slovenske narodne politike, kako si zamišljate državno-pravni položaj Slovenije v bodočnosti, in kako priti do tega cilja. V odgovorih se odražajo vsa glavna narodno in državno politična naziranja, ki se pojavljajo v slovenski emigraciji.

Slovenski gorniki v Argentini so zelo aktivni in o njihovih podvigih poročata dva andinista: Jure Skvarča piše o slovenski odpravi na Cerro Mellizos, sedaj že pokojni Tomaž Kralj, ki se je ponesrečil prav pred kratkim, pa je prispeval popis vzpona na vrh Bonete.

Literarni del je tokrat skromen. Vanj sta prispevala Karel Mauser in Milena Šoukalova. Bogačjeje je poglavje o slovenskih znanstvenikih in umetnikih v begunstvu, ki so se uveljavili v tujem svetu: fiziku dr. V. Bratini, pevki Franji Golobovi, slikarici Bari Remčevi in kiparju Franceu Goršetu.

O življenju koroških Slovencev v letu 1965 poroča Ivan Vipotnik, o slovenski skupnosti v Italiji pa R.J. Poročilo o izseljenkih Slovincih prihaja tokrat iz Kanade. Zbornik se nato tudi spomni v preteklem letu umrlih uglednih Slovencev in Zdravko Novak objavlja vsakoletni pregled knjižnih izdaj slovenskih zamejskih in izseljenkih založb.

Letošnji Zbornik je vsebinsko bogat in okusno opremljen ter zato vreden nakupa in branja.

"Klic Triglava"

PRIPOMBA: ZBORNIK dobite pri MISLIH za \$3.00 in 25 c poštne. — Ur.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

prijazno vabi na

Z I M S K I V E Č E R

ob zvokih plivkajočih valčkov v ljubki domačnosti

V soboto 25. junija ob 8. — St. Francis Hall, Paddington.

Servirali bomo "ČAJ Z BLAŽENIM NAVDIHOM", ki pogreje vse, tudi tiste,

ki brez tega ne plešejo.

ODBOR

Z Vseh Vetrov

SLOMŠKOVO ŠOLO IMAJO, Slovenca pa nobenega ne v šoli ne v fari. Šola je nova in nosi napis: ANTON MARTIN SLOMŠEK SCHOOL. To čudo je zraslo v mestecu Etiwanda v državi California kakih 100 milj od Los Angelesa. Nikjer v pokrajini ni Slovencev. Župnik je prosil škofa za dovoljenje, da sme dati šoli to ime. Škof je rekel, da lahko, saj je v Rimu na koncilu zvedel, kdo je Slomšek in koliko je delal za zedinjenje kristjanov. Pa kje je krajevni župnik zvedel za Slomška, da je tako navdušen zanj? Odgovor je kratek. Ime mu je Franc Horvat in je doma v Prekmurju. Vrh tega je bratranec g. Jožefa Varga, ki je tudi Prekmurec in v Ameriki namestni postulator za Slomškovo beatifikacijo. Kako je pa naš Prekmurec zašel v tisto faro za župnika? To je zgodba zase. Sicer pa: "Kje ne najdeš Slovenca?" je bilo že večkrat zapisano.

Z ZVEZI Z USPEHOM SLOVENSKE MANJŠINE v Italiji, o čemer je poročal v naši majski številki Saša Rudolf, ugotavlja Klic Triglava v Londonu: "Največji uspeh v razpravi je pa bilo prav gotovo priznanje Krščanske demokracije (italijanske), da odklanja sleherni misel na asimilacijo Slovencev in priznava slovenski manjšini pravico do lastnega političnega predstavnštva. V tem so krščanski demokrati napravili mnogo večji korak naprej od komunistov in socialistov, ki še vedno pritiskajo na Slovence, naj se vključijo v njihove organizacije, kjer jih nato polagoma asimilirajo."

V MARIJINEM DOMU V GORICI so od 1. — 4. junija zborovali predstavniki Zveze narodnostnih manjšin Evrope. Zveza ima svoj sedež na Danskem. Zborujejo vsako leto drugje, vselej na ozemlju kake narodnostne manjšine. Med Slovenci v Italiji so zborovali letos prvič. Obiskali so tudi Trst in druge slovenske kraje v Italiji. Končno tudi italijansko manjšino na Koprskem.

V BELGRAJSKI ZVEZNI SKUPŠČINI poslanci iz Slovenije večinoma molče. Srbohrvaščine ne znajo, njihove slovenske govorice pa Srbi in Hrvatje ne razumejo, tak je izgovor slovenskih zastopnikov. Ne pomislijo, da z molčanjem svojih tovarišev ne bodo naučili slovenskega jezika. Na vso srečo beremo, da v Skopju uči slovenščino univerzitetna lektorica Bistrica Mirkulovska. Uči

jo na univerzi, v listu NOVA MAKEDONIJA in na radiju. Zagrebški dnevnik VJESNIK je pa uveljavil tečaj za slovenščino in makedonščino. Morda si bodo pa čez čas bojazljivi Slovenci le upali ziniti v svojem jeziku spričo Hrvatov in Srbov in Makedoncev. . .

DRŽAVA OHIO V AMERIKI nam je najbolj znana zaradi velike slovenske naselbine v Clevelandu. Jet letalo premeri državo od meje do meje v dobrih 10 minutah. Država je razdeljena v 88 okrajev, pa ne bo dolgo, ko bo imel vsak okraj lastno letališče. Gradijo jih kar naprej. Stroški znašajo od \$100,000 do \$200,000. Na teh letališčih pristajajo "domača" letala, ki jih ima država registriranih nič manj kot 4,500. Pa njihovo število hitro raste. Tretjina teh letal je last raznih velikih podjetij, dve tretjini pa poedincev: kmetov, delavcev itd. Taka majhna letala so namreč dandanes komaj malo dražja kot boljši avtomobili. Med registriranimi v državi je že tudi 35 jet letal. Promet z njimi je seveda neprimerno hitrejši kot z avtomobili, pa tudi dosti bolj varen — vsaj zaenkrat še. . .

REV. JOŽE GODINA, prekmurski rojak, ki se je lani preselil iz Clevelanda v Marquette, da pomaga pri delu za Baragovo beatifikacijo, bo vodil v juliju ameriško romanje v Slovenijo, Fatimo in Rim. S seboj bo imel dva mlada Indijanca v narodnih nošah, neko Liziko in njenega bratranca Ričarda. Sta namreč potomca Indijancev, ki jih je krstil misijonar Baraga. Močno sta navdušena za tega velikega Slovenca in na vso moč želita videti njegovo rojstno domovino. Za stroške potovanja prispevajo tudi Slovenci v Clevelandu. Rev. Godina ju bo predstavil tudi sv. Očetu Pavlu in ga bosta osebno prosila, naj kmalu postavi Baraga na oltar. Pričakujeta, da bo papež posebj blagoslovil njuno indijansko narodno nošo, ki jima jo izdelujejo starši. Znanci jima pravijo, da bosta po povratku noši lahko prodala za drag denar in — pot bo dvakrat plačana. Pa pravita, da za noben denar ne bo naprodaj, bo preveč dragocen spomin.

DVAJSET TISOČ ZDRAVNIKOV — EMI-GRANTOV imajo Združene države Amerike, Anglija pa 3,000. Iz Argentine je prišli v Ameriko v štirih letih 13,000 raznih izobražencev specialis-

tov. Amerika vabi take vseljence z vsega sveta. Odzivljejo se radi, ker dobro zaslužijo in se lažje še izpopolnjujejo. Toda izvedenci pri Združenih narodih opozarjajo na to, da tako vseljevanje postavlja svet na glavo. Bogati še bolj bogatijo, revni še bolj siromašajo. Če pa ni ljudi, ki bi darovali denar znali porabiti v korist potrebnim. Izobraženci odhajajo med bogatine.

SKOPJANSKI ŠKOF DR. SMILJAN ČEKADA se mudi v ZDA in Kanadi z namenom, da zbere nekaj darov za zgradbo stolnice, ki jo je znani potres do tal porušil. Darujejo mu Slovenci in drugi Amerikanci. Za sedaj si pomaga z leseno barako, ki mu jo je darovala kmalu po potresu nemška Karitas. Toda ta ne bo dolgo obstala. Hočeš nočeš, škof mora zgraditi popolnoma novo stavbo. Zemljišče mu je oblast dala, ne pa denarja. Pobirajo tudi v Jugoslaviji in škof trdi, da doma dobi največ od Slovencev. Škof Čekada je po materi Slovenec, rojen v Trnovem pri Ilirski Bistrici.

DVA ŠOLARJA IZ ADELAIDE z imenom Krotofil, eden ima 11 let, drugi 15, zahajata v šole prostih dneh v Andamooko nabirat biserni opal. Brskata po kupih izkopane zemlje, ki po mnenju "poklicnih" rudarjev ni vredna počenega groša. Ničesar niso našli v njej, ne pogledajo je več. Krotofila pa najdeta toliko biserov, da je njuna zbirka vredna \$10,000. En sam žareč opal cenijo na \$400. Našla sta ga v "smeteh". — Tako poroča mesečnik THE GOOD NEIGHBOUR pretekli mesec. Upajmo, da tistih "smeti" niso nakupičili naši slovenski opalarji, ki rijejo za opali po andamookski zemlji. Če pa so, se ne bomo čudili, da ne slišimo o kakem desetisočaskem bogatenju med njimi. Tone in Janez in Ivan — kaj pravite?

O LENINOVEM MAVZOLEJU V MOSKVI je izšla dokumentirana knjiga v Londonu. Dokazuje, da toliko proslavljano in češčeno Leninovo balzamirano truplo v mavzoleju ni nič drugega kot iz voska narejena lutka nekdanjega Iliča Vladimira Lenina. Pripoveduje, kako so skušali hitro po smrti in pozneje ponovno prezervirati mrtveca in napraviti iz njega mumijo, pa se jim je vedno pokazilo, ker je "Lenin" vselej spet razpadel. Končno so obupali, pospravili ostanke mrtveca nekam v grob, v mavzolej pa vložili voščeno lutko, ki je Leninu čedno podobna. Avtor knjige med drugim sprašuje, kako je mogel Lenin po smrti dobiti pol več las, nego jih je imel v življenju.

ZADNJEGA MAJA LETOS je bilo 50 let od največje pomorske bitke v prvi svetovni vojni, ali celo največje vseh časov, kot mnogi zgodovinarji trdijo. Angleška in nemška vojna mornarica sta se spoprijeli ob Skageraku na Danskem. Nekaj časa sta igrali miš in mačko, pa kar kmali jima je šlo zares. V enem popoldnevu so Angleži izgubili 14 bojnih ladij in nad 6.000 pomorščakov, Nemci pa 11 ladij in 2.500 mož. Z nočjo vred je bila bitka končana. Podoba je bila, da so zmagali Nemci. Toda celotno vojno stanje je bilo že na strani zaveznikov in nemška bojna mornarica od tedaj ni več merodajno nastopala.

KU KLUX KLANARJI v Ameriki, ki jim pravijo tudi "ameriški naziji", se izražajo o črnih takole: Ne mislimo, da je pametno iti na cesto in ustreliti prvega nigra, ki ga srečaš. Mi imamo nigre radi, toda tam, kamor spadajo. Čistijo naj nam čevlje, pometajo naj nam ceste, kopljejo jarke, odnašajo smeti in časa nam naj dajo. Bo že prišla ura, ko jih bomo zvozili skupaj z busi in vlaki na debelo in drobno in jih spravili s sveta. Ne moremo si misliti, kako naj bo res, kar nekateri trdijo, da so nigri z belci enakopravni. — Nacisti Jude, Ku Klux Klanarji nigre, Sovjeti Poljake, slovenski komunisti domobrance itd. pod goro, pod to goro zeleno. Kje je še svet!

SLAVNI ČAROVNIK PRIDE V N.S.W.

To je g. Angelo Parma iz Melbourne
Pokazal bo nove in stare "trike"
Nastopal bo v naslednjem redu:

HAMILTON - NEW CASTLE

v petek 8. julija ob 6.

zvečer v dvorani cerkve, kjer je na pete nedelje slovenska maša.

S Y D N E Y v soboto 9. julija ob 8.
zvečer v St. Francis cerkveni dvorani,
Paddington.

WOLLONGONG v nedeljo 10. julija po slovenski maši v Southern Cross dvorani na Church St. (nedaleč od kapele s slovensko mašo.)

Ker g. "čarovnik" kmalu potem zapusti Avstralijo, je za nas zadnja priložnost, da vidimo njegove umetniže.

Na obilno udeležbo vabi p. Valerijan

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: FA 7044

Službe božje

Nedelja 19. junija (tretja v mesecu): **Leichhardt**
(sv. Jožef) **ob 10:30.**

Nedelja 26. junija (četrt):
Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
Villawood (Gurney Rd.) **ob 10:15**

Nedelja 3. julija (prva v mesecu):
Blacktown (stara cerkev) **ob 10:30**
Croydon Park (sv. Janez) **ob 10:30**

Nedelja 10. julija (druga v mesecu):
Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
Wollongong (St. Francis Home) **ob 4.45 pop.**

PRIDITE, MOLIMO!

V **nedeljo 3. julija** bomo spet molili za **blagor domovine popoldne ob 2.** v znani kapelici sv. Frančiška v Paddingtonu.

"Domovina, mili kraj, kjer visoke so gore, kjer zelene so planine, mile trate in doline, cerkve bele kjer stoje . . ."

Marija, ljubljena Mati in Kraljica Slovencev, obvaruj našo rodno domovino vsega hudega, obvaruj jo pohujšanja in zmote. Nam v tujini pa ohrani zvesto ljubezen do nje! (šmarnice)

SO LJUDJE...

So ljudje, ki bi vse storili za Boga: zidali cerkve, prispevali darove v dobre namene, hodili v cerkev in k zakramentom. Le nečesa ne znajo: povedati Bogu, da ga imajo radi.

Pa je tako preprosto! Zjutraj, ko vstaneš, reci: Moj Bog! Glej, ves dan je pred menoj. Molil bom, delal, pa kaj pretrpel. Vse naj bo tebi v čast in zahvalo!

Kratko in jasno posvetilo. Manjka samo še podpis. Za podpis naj pa bo: Amen! (DRUŽINA)

ROMANJE V CONCORD WEST

... je za nami. Nova cerkev sv. Ambroža nas je sprejela v svoje prostorno in kaj moderno okrilje v nedeljo 22. maja. Udeležba je bila marsikdaj v preteklosti za podobne prilike številnejša: menja-joče se vreme je nekatere ostrašilo. "Škrjančki" so vodili pete litanije Matere božje, verniki odpevali. Sledila je slovenska peta maša. Zbor skupaj z ljudstvom je pel liturgično besedilo Grgičeve maše. Treba jo bo še nekajkrat vaditi, da nam bo njena preprosta melodija postala domača.

Po sv. maši smo se zbrali v dvorani, kjer je naprej nastopilo nekaj otrok: Martin Konda, Mirjam Bavčar in Norma Kogovšek. Sledilo je predavanje g. Stanka Rapotca o vtisih in doživetjih na potovanju po Evropi. Dal je poslušalcem tudi dobro mero praktičnih nasvetov, ki bodo prišli prav tistim, ki se nameravajo podati na podobno potovanje.

Imelo pa je to romanje posebnost, ki ga je razlikovala od ostalih romanj. Imeli smo med seboj dve slovenski sestri iz Melbourne. Bili sta predstojnica sestrskes družine mati Romana in sestra Hilarija. Nista se počutili osamljeni med nami, ker so se hitro zbrali okrog njiju znanci in ožji rojaki iz domovine, da so z njima kramljali. — Bog daj, da bi zopet kmalu prišle sestre v Sydney — pa ne samo na obisk, ampak da bi tu ostale in razširile svoj delokrog in blagodejno delovanje tudi med sydneyjske rojake. — Kdor želi sestram pisati ali pa jih ob priliki izleta v Melbourne obiskati, ima tukaj naslov:

Franciscan Sisters
Slomšek House
4 Cameron Ct.

Kew, Victoria — P. Valerijan.

OČENAŠ V ZMEDI ČASOV...

V zmedi časov, nazorov, upov, protestov, trpljenj in krivic, ko besede izgubljajo smisel kakor življenje samo, je naravnost neizbežno, da se doobra porazgovorimo s seboj in z Bogom . . . Ni dovolj, da besedo za besedo ponavljamo. Ne zadostuje, če z vedno isto otroško blebetavostjo nizamo komaj na pol doumljeno misel ob druge, ki smo jih prav tako zapisali v dušo in srce.

Ob vsaki besedi Gospodovi moramo seči do zadnjih globin. Ob Očenašu, ki je krik ubogega človeškega srca, morda še bolj globoko kot drugod (pri drugih molitvenih obrazcih) — **Stanko Cajnar.**

O ŠKRATU, ŠKRATIH IN ŠE KAJ

Urednik

O TISTEM ŠKRATU, KI ZDAJLE nanj mislite, bo nekaj šele ob koncu tega spisa. To se pravi, o tiskarskem škrtu. Toda urednik, posebno če je zraven še upravnik, pozna še celo vrsto drugačnih škrtov. Ali naj res kaj povem o njih?

V KOLEDARČKU za leto 1965 sem glede lista MISLI nekoliko pojamljal. Pa že vidim, da je g. Klakočar "namrščil obrvi", zakaj on bi zapisal, da sem potarnal. Kako se je moje tarnanje obneslo? Najprej sta dva naročnika, že stara in do tedaj zvesta, list gladko odpovedala. Eden iz Victorije, drugi iz S. Australije. Pisala sta, da sta pripravljena vse "požreti", kar pišejo MISLI, pa naj bo modro ali prismojeno, samo "jamranja" ne preneseta. Naj list kar neha prihajati, pa seveda tudi — Baragov Koledarček.

To je bilo slabo v smislu odziva na tarnanje. Hvala Bogu, da je takoj potem prenehalo negativno odzivanje, začelo se je pa pozitivno in do konca maja je bila blagajna za močno spoznanje bolj rejena kot — letos . . .

S tem naj bo to poglavje zaključeno, da ne bo spet kaj "negativnih" odzivov. Le to naj še povem, da me je čudno streslo, ko sem bral o melbournškem bivšem Vestniku, da je dobival "sramotno malo plačanih naročnin" . . . Kaj če bi bilo nekoč treba tudi o MISLIH nekaj takega napisati? To sem zapisal v smislu strahu, ne v smislu "jamranja". Toliko, da namignem, kakšno vrsto "škratov" pozna urednik poleg onega — tiskarskega.

Potem pa pride vprašanje: zakaj je zmerom manj dopisov iz vrst naročnikov za naš KRIŽEM? Menda ne samo zato, ker je Pepe Metulj potarnal, da zlepa ne pride na vrsto? Tako dobrega srca pa naročniki lista MISLI spet niste.

Veste, sem mislil na to-le reč oni dan, ko sem bral v ljubljanski DRUŽINI zelo lep članek dobrega fanta, ki je zraven povedal, da je dobil pri spovedi za pokoro, da mora napisati nekaj za DRUŽINO. Ha, to sem vedel že davno, da se lahko pri spovedi da še drugačna pokora, ne samo nekaj očenašev ali celo rožni venec. O taki pokori kot v DRUŽINI pa doslej le šele nisem slišal. Zdaj imam pa kar željo, da bi naši spovedniki začeli dajati pokoro: napiši dopis za KRIŽEM v Mislih . . . Pa ne verjamem, da bodo s tem začeli. Saj bi bilo res bolje, če bi si naročniki sami od sebe tako "pokoro" naložili, ali se vam ne zdi? (Potem bi se napravil še korak naprej — za pokoro poslati zamujeno naročnino . . .)

Misli, June, 1966

Zdaj pa o "ta pravem" škrtu!

V "naši" tiskarni — ne vem zakaj — največkrat zamenjajo o in i. Mora biti v stavčevem stroju nekaj narobe. Popravljam, seveda, pa nič preveč rad. Oni mesec sem sedel pri popravljanju nekaj ur in bil že kar pri koncu. Že sem odlagal svinčnik, pa vendar z enim očesom še gledal v besedilo in ugibal, če sem do konca popravil. Kar mi pade pogled na besede: AKCIJA ZA DIM . . .

O tristo pečenih mačkov, kako sem mogel to prezreti! No, prav lahko, ko imam vsak mesec pred seboj tiste besede v naslovu ali pa neke v besedilu poročila SDS. Človek se tako navadi na kaj takega, da ne pogleda več prav od blizu. Pa sem le — tisočkrat hvala Bogu! — zagledal Dim na mesto DOM . . .

Seveda sem spet krepko pograbil svinčnik in podrti DOM je bil hitro spet pozidan.

Globoko sem se oddahnil. Zadevščina me je pa tako globoko dirnila, da sem potem ugibal, kaj bi bilo, če bi po moji zanikrnosti ostal — DIM . . .

1. Akcionarji bi odpovedali sodelovanje pri MISLIH in bi ustanovili svoj list. MISLI bi ne vzdržale konkurence in bi se kmalu zadušile v nesrečnem — dimu.

2. Ljudje bi se spraševali, čemu je treba zbirati za dim — ali so akcionaši tako strastni kadilci?

3. Drugi bi videli v tem škrtu pomenljivo namigavanje češ: "Saj smo tudi mi zmerom rekli, da se bo Akcija počasi sama — razkadila . . . Ostal bo dim . . . !

Joj, kako težko sem čakal, da je pošta prinesla tisto številko MISLI. Brž sem jo odprl in poiskal ono stran in pogledal, če mi ni škrt kljub vsemu kakšno zagodel. Naredil sem po Cankarjevo: pomencal sem si oči, vščipnil sem se v nos — ne, ni so sanje! Bilo je črno na belem: AKCIJA ZA D O M !

VSE GLAVE ŠE NISO OB PAMET. Indonezija in Malezija sklepata prijateljstvo. Turčija in Grčija se pogovarjata o miru na Cipru. Brežnjev izjavlja, da o vojni ni več govora, le o nenapadalnih paktih, ki se jih je treba vestno držati. In tako dalje. Nekaj pameti je in z njo nekaj sonca. Drugod drugače. Afrika je v krčih, Castro se repenči, zlasti pa je ubogi Vjetnam še in še v vojne kolobocije — ujet nam . . .

KOTIČEK NAŠIH MALIH

To je naš dom

Dom je kraj, kjer živimo. Domov se vračamo od povsod, kamor gremo. Doma je vedno najprijetneje. Ko smo utrujeni, se doma odpočijemo. Ko nam je vroče, se sezujemo in smemo hoditi bosi in tudi napol oblečeni. Ko nam je hladno, smemo doma obleči tudi kaj nerodnega.

Doma lahko izbiramo jedi. Odklonimo, kar nam ni všeč, in prosimo, kar je dobro. Doma je vedno lepo. Predvsem takrat, ko smo bili poprej z doma za dolgo časa. Takrat pregledamo znova vse prostore, odpremo vse omare in predale. Vse je spet novo in domače.

Dom ima poseben vonj. Kruh je najboljši doma, ker ga speče mamica. Ona skrbi, da je doma tako lepo prijetno in tu nas ona vedno čaka.

Edita Logar, Sydney

VLAK V ŠESTIH SKLONIH

Tonček:

Oh, ti skloni! Njih imena
in vprašanja — težka so!
Raje nosil bi polena,
kot učil se slovnico.

Učitelj:

Le nikar se jih ne plaši,
Tonček, to ni huda reč.
Kdor težave se ustraši,
vse mu kmalu je odveč.

Sklone pazno zdaj poslušaj:
vsi o vlaku govore.
Razumeti jih poskušaj,
vsak od njih ti kaj pove.

Imenovalnik:

Kdo sopiha, težko diha?
Kaj hrumi za goro tam?
Vlak, ki vozi ga naš Miha,
vsako jutro pride k nam.

Sestri Norma in Aurora Kogovšek pojeta v Sydneyu ob lastni spremljavi

Rodilnik:

Koga se preplah ne loti?
Česa strah pred daljo ni?
Vlaka temna noč ne moti,
poti nič se ne boji.

Dajalnik:

Komu treba je premoga?
Čemu vode škafov sto?
Vlaku, ker je dolga proga,
dosti vode rabil bo.

Tožilnik:

Koga naš učenec hvali:
Kaj ponos mu dviga zdaj?
Vlak smo majhen Tončku dali,
le veselo vozi naj!

Mestnik:

Kje? Pri kom je Miha v službi?
In pri čem je zaposleni?
Tam pri vlaku v dobri družbi
služi kruhek si maslen.

Orodnik:

(družilnik)

S kom bi hotel v daljne kraje?
S čim greš k teti na obisk?
V vlakom pelješ se najraje,
rad poslušáš njega vrisk.

Materinski dan v Sydneyu

ŠOLSKA MLADINA JE TUDI LETOS imela svojo tradicionalno materinsko proslavo v okviru Slovenskega društva v Sydneyu in sicer v soboto 7. maja. Prireditelj je organiziral in uspešno vodil kulturni referent društva g. Lojze Košorok, ki je imel ob otvoritvi večera zelo lep nagovor našim materam. Kulturni program so izvajali otroci Slomškovih šol. Fredi Brežnik je nastopil prvi, s prikupno deklamacijo in poklonom slovenskega šopka slovenskim materam. Sledil je govor Budinovega Joška, nato dve pesmi Norme Kogovšek, ki je morala na željo poslušalcev pridati še tretjo (eno je zapela v španščini; vse ob lastni spremljavi na kitaro). Naš priljubljeni duet Marije in Ivanke Ritlop nam je zapel "Ko svetlo sonce gre

Misli, June, 1966

ANICA NA KAMELI V EGIPTU

Anica Srnec

PREDEN SMO ZAPUSTILI MUZEJ, ki sem zadnjič o njem pisala, smo si blizu vhoda na desni ogledali soho Aleksandra Velikega. Tam je tudi soha arabskega konja, ki jo imajo za največjo znamenitost v tem predelu muzeja. Tako smo si v eni pičli uri ogledali toliko čudes Egipta pred tisočletji.

Zunaj smo se malo pofilmali in si kupili razglednic in drugih spominkov na ta imenitni muzej. Nato smo odhiteli na izlet k piramidam. Obiskati smo mogli le dve, ki sta komaj kake štiri kilometre oddaljeni od Caira pri kraju Geza. Ustavili smo se pri podnožju prve. Pogled na ogromno maso kamnite gore je veličasten. Prevozno sredstvo do piramid je kamela, konj, ali pa kočija — za strahopetce. Jaz sem se bala iti na kamelo in bi najrajši šla peš, da bi si v vsem miru ogledala piramide. Ker se nam je pa mudilo, sem se končno odločila za kamelo. Ni mi žal, da sem tudi to poskusila. Uvidela sem, da je ježa na kameli kar prijetna. Na kamelo zlezeš, ko leži na tleh. Ko se postavlja na noge, se moraš pošteno držati, da ne zdrsneš z nje — nega hrbta, ko pa stopa proti cilju, se počutiš imenitno. Na cilju pa kamela leže in medtem, ko se

za gore spat" in "Mamica, če jokala radi mene si kedaj". Poslednjo je pela le ena sestra, druga se je hitro vrnila k mamici (je bil pač materinski dan). **Zdenka Klemenc** je zapela mamici "Barčica", **Logarjeva Edita** pa je na klavir zaigrala "Spet kliče nas".

Na programu je bilo še več točk, pa jih otroci niso mogli izvajati, ker so bili prehlajeni. Kljub malemu številu udeležencev smo se vsi dobro imeli in prijetno zabavali. Godba je bila odlična, klobase vroče in okusne, srečolov s 120 dobitki pa nekaj zelo privlačnega.

Ne bi bilo pošteno, če ne bi omenili sliko "vodnjaka želja", ki ga je materam za materinski dan narisal **Zvonko Klemenc**.

Prav lepa hvala vsem, ki so se za materinsko proslavo trudili, še posebej otrokom. Tiste pa, ki bi lahko prišli, pa niso, ker so bili preleni, je pa kar lahko malo sram. Če bomo hoteli kot Slovenci vzdržati v tujini, bomo morali vsaj trud naših mlajših upoštevati, če že ne ceniti. — **Učitelj.**

spuščaš dol, je spet potrebno zelo previdno držanje, da ne zdrsneš na tla prehitro.

Seveda smo šli pogledat tudi v notranjost piramide. Tam je faraonova grobnica. Pot po strmih stopnicah je precej naporna, ker so stopnice ozke in primanjkuje zraka. Zato se tudi nismo kaj dosti sukali tam notri, kar hitro smo jo pobrali ven. Nato smo spet zasedli avtobus in se zapeljali na drugo stran piramide. Pred nami je stala mogočna sfinga. Kar verjeti nisem mogla, da resnično vidim pred seboj to, kar sem tolikokrat občudovala na slikah. Vtis, ki sem ga dobila, bo ostal v meni do konca dni.

Preden smo se vrnili k ladji, smo šli še v najbolj znano muslimansko mošejo. Pred vhodom smo se morali sezuti in si natakniti copate. Notranjost je nekam prazna. Klopi ali drugačnih sedežev ni, le od stropa se leskeče nešteto kristalnih lustrov. Vodnik nas je opozoril, naj si ogledamo stene. Vse so iz dragocenega alabastra.

Po ogledu teh veličastnih krajev in stvari smo se odpeljali na tržišče. Tam smo imeli priliko videti bolj siromašne sloje egipčanskih ljudi. Očitno je, da tudi Egipt pozna veliko revščino in to prav v bližini velikega bogastva.

Čas je potekal in morali smo spet zasesti avtobus, zakaj do Port Saida je bila dolga pot. Ladja je mirno čakala na nas in okoli polnoči smo se vkrcali. Kmalu smo odrinili in po nekaj urah nas je pozdravilo Sredozemsko morje z živahnim valovanjem in zimo. To je bilo nekaj novega in zaželeli smo si spet toplega avstralskega sonca. Pa tudi nestrpni smo postajali, kajti 33 dni morske vožnje je nazadnje le preveč.

Tolažili smo se s tem, da nas vsaka ura približuje svidenju s svojci. Ob tej misli so nam poskakovala srca. — Pozdrav vsem Kotičkarjem!

"**MOLČIM V TISOČ JEZIKIH** te dni, toda prišla bo ura, ko bom odprl usta in povedal, kaj mi slim in čutim". — Tako je rekel v kot potisnjeni Sukarno v Indonezeji. To je povedal prav duhovito, pesniško, slikovito kratko, jedrnato. Bati se je pa, da bo manj duhovit, če bo res kdaj spet smel na dolgo in široko govoriti — v enem samem jeziku.

NEW SOUTH WALES

Croydon. — Naj povem nekaj zanimivega o vasi Robišče. Verjetno le redki med bralci MISLI kaj vedo o njej. Leži v lepi dolini med Matajurjem in Stolom. Ob stoletnici, odkar so Beneški Slovenci glasovali za Italijo, je omembe vredno, da je bila tudi ta vas na tem, da pripade Italiji. Pa so se Robiščani stoodstotno uprli in glasovali za Avstrijo. Tako so postavili mejo v loku okoli vasi in jo ločili od Beneške Slovenije. Robiščani so torej ostali Avstrijci, zdaj so pa delček Slovenije v jugoslovanski državi. (Na zemljevidu piše Robidišče, Robišča ne najdem na njem — ur.) Pozdravlja vse rojake **Franc Koren**.

Concord. — Pa sem hitreje dočakal majsko številko kot sem mislil, da jo bom. Že 14. maja je prikimala do mene. Joj, kako poželjivo sem bral razpravo g. Klakočerja! Dvakrat, trikrat. Potem sem telefoniral p. uredniku, pa so rekli, da je v Melbournu. Potem sem bral še četrtrič in petič. Ko se je urednik vrnil, sem ga hitro dobil na telefon. Vprašal sem ga, če je kaj rdeč, ko je moral objaviti članek, ki je njegovo slovenščino tako raztrgal. Smejal se je in mi povedal, da je članek o pisateljstvu prepisal iz nekega Vestnika Mohorjeve družbe in ga je objavil v pouk Zvonku Velišku, da bi mu dal korajžo, ker fant veliko piše, pa ni vsaka črtica dobra. Urednik se boji, da bi dečko obupal in nehal pisati, pa pravi urednik, da bi bilo škoda talenta, samo učiti se mora še veliko. Torej je g. Klakočer raztrgal slovenščino bogve komu, ker ni bil nihče podpisan pod člankom v Vestniku Mohorjeve, je rekel pater. Potlej sem se tudi jaz smejal in sklenil to napisati, da se bo smejal tudi g. Ludvik in morebiti še kdo. P. urednik pravi, da je vseeno prav, ker zdaj Zvonko lahko tudi slovenščino bolj od blizu pogleda, ne samo na to misli, kako poiskati dobro vsebino svojim črticam. Tega pa g. Klakočerja ni treba spet zagotavljati, da mi je njegovo razpravljanje o slovenščini jako všeč. Res nimam za seboj posebnih šol, učim se pa zmerom rad. Sem že zadnjič povedal, kako sem bil vesel Klakočerja sestavka in bom vsakega novega. Za trdno upam, da bom že v junjski številki spet kaj takega bral. Če pa ne, res ne vem, kako se bova mogla "pogledati." — **Pepe Metulj**.

Newtown. — Ali že veste, da ima katoliška Cerkev 509, 505,000 članstva po svetu, da je več kot 400 protestantskih sekt in vse skupaj zaostajajo za številom katoličanov, da ima Azija prebivalcev nič manj kot 1,773,127,000 in je med njimi katoličanov 42,428,239, to se pravi: 16%? Ali veste, da od 400,046 katoliških duhovnikov deluje v Aziji samo 17,644 in da je v Malaziji misijonar spreobrnil h katoliški veri fanta in dekle, ki sta se potem poročila in imela šest otrok. Ker je bilo to že davno, je od takrat po njima pet rodov, v celoti 2,000 oseb, od teh je danes 34 duhovnikov in redovnikov. Ali veste, da je na švedskem škof spreobrnjenec in z njim vsi njegovi ondodni duhovniki, da živi v mestu Frederickshavn 25.000 katoličanov, ki imajo do najbližje cerkve 75 km daleč? Ali veste, da je v afriških misijonih 400 francoskih semeniščnikov, redovnikov in laikov, ki brezplačno poučujejo v afriških šolah? Jaz bi tudi ne vedel vsega tega, pa sem bral v reviji THE MONSTRANCE za maj 1966. — Lep pozdrav. — **Peter Bizjan**.

Greenacre. — Pošiljam nadaljevanje zelo zanimive zgodbe, ki jo je poslala Marija N. iz Melbourn: Nace in Katra sta se po župnikovem pojasnilu mirno obrnila in, čeprav vsa premočena, odšla domov. Potem sta zadovoljno živela in prenašala drug drugega muhe in brenclje, ker sta se bala ponovnega kopanja pred oltarjem. V tem strahu sta živela do pozne starosti brez spopadov, ker pogovor pravi, da ima strah velike oči. — **Jožefa Proskurin**.

VICTORIA

Moomba Park. — Zelo lepo vreme ves teden, tudi v soboto. Verjetno bo takih sobot še več. Za pomoč pri gradnji slovenske cerkve v Kew kakor nalašč. Pri izkopavanju temelja mi je prišla ta misel: dvorana spodaj bo lepa in v njej bo veselje, ki mine. Zgoraj bo cerkev, še lepša, in v njej bo veselje, ki ne mine. Rad bom še pomagal pri gradnji. Prijatelj, ki to bereš, pridi še ti! S skupnimi močmi bomo kmalu dogradili prvo slovensko cerkev v Avstraliji. Na svidenje! — **Martin Pirc**.

Kew, Slomškov dom. — Srečno sva se vrnili s s. Hilarijo iz Sydneya. Vožnja je bila nekoliko mrzla, ker so ogrevalniki v vlaklu kmalu popustili, pa nič za to. Doma je bilo dosti popraševanja, kako sva se imeli v Sydneyu. Ni bilo dovolj reči, da je bilo lepo. Hoteli so zvedeti več. Morali sva pripovedovati o raznih presenečenjih in veliki gostoljubnosti sydneyjskih rojakov. Tudi mesto nama je zelo ugajalo, kolikor sva ga mogli videti v tistih dveh dneh. Še bolj naju je prevzela prijazna prireditev popoldanskega romanja v Concordu. Videli sva, da se ljudje lepo odzovejo povabilu na pobožnost v cerkvi in nato na razvedrilo v dvorani. Ta pripravljenost dobrih rojakov nama je šla globoko k srcu. Bog daj, da bi tako ostalo. Tu pri nas bomo začeli slovenski pouk v Slomškovi šoli prvo nedeljo v juniju. Imamo priglasičenih 28 otrok, pa slišimo, da jih bo še nekaj več. Prav lepa hvala za lepe plošče mladinskega zborčka iz Argentine. Takoj po povratku smo jih preizkusile in so nam zelo všeč. Prav nekaj takega sem iskala pred odhodom iz domovine v Ljubljani, pa nisem našla. Torej nam je prišla na pomoč Argentina. Zdaj pa še najlepša zahvala za vso naklonjenost, ki so nama jo izkazovali prijazni Sydneyčani. Sestra Hilarija bi bila najrajši kar tam ostala in tudi mene je mikalo. Bog povrni vsem in sprejmite najlepše pozdrave. — **S. Romana Toplak.**

SOUTH AUSTRALIA

Whyalla. — Nekaj glasu spet od nas ne bo škodilo. Najprej vesele pozdrave vsem Slovencem v Avstraliji. Gotovo veste o nezgodi W. D. ATLASA, znanega bagra (dredge). Nas je posebno prevzela, ker je bil na ladji tudi naš prijatelj Ivan Radoslav, po rodu Hrvat iz Istre, pa je lepo slovensko govoril. Poročen je bil komaj dve leti, žena je Slovenka. Zapustil je tudi dva majhna otročička. Kolikor nam je znano, njegovega trupla niso našli. Pogrešani je stanoval pri nas, dokler si ni kupil majhne hišice. Mir njegovi duši, družinici sožalje! — Obljuba dela dolg. Za pirhe p. Poderžaju se ni posrečilo nabrati. Pošiljam 4 dolarje, ki so jih prihranili naši otroci, ko so v šoli slišali o "lačnih pogančkih." Misijonar bo še posebej vesel daru iz otroških rok. — Rada bi izrekla dobrodošlico slovenskim sestram v Melbournu. Bogve, če smo mi odločno predaleč, da bi nas obiskale. — Pa še odgovor Mariji N. na vprašanje, kaj se je potem zgodilo. Nace in Katrea sta ostala lepo poročena, ko sta videla, da jima ni bilo usojeno utoniti v blagoslovljeni vodi. — **Marta Zrim z družino.**

Misli, Junje, 1966

ŠKRJANČKOVE PLOŠČE

lahko še dobite. Vprašajte zanje kateregakoli člana zbora ali pa p. Valerijana v Paddingtonu. — Rojaki v Melbournu jih lahko nabavijo pri P. Baziliju, Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. — **Cena \$5.00.**

Plošča je 12 inč Long Play in ima na prvi strani devet slovenskih pesmi, na drugi pa kar deset naših najlepših narodnih.

"Škrjančkove" plošče gredo dobro

Trenutno sicer ne v Avstraliji, pač pa v **Ameriki in Kanadi.** P. Odilo je namreč napisal v "Ameriško Domovino" in v "Amerikanski Slovenec" — prvi je dnevnik, drugi pa tednik, oba izhajata v Clevelandu — članek o plošči, ki so jo izdali sydneyjski "Škrjančki" pod vodstvom g. L. Klakočerja. Kot odziv na ta članek je bilo v Ameriki in Kanadi dosedaj prodanih 44 plošč, polovico od teh poslanih posamezno od tu, polovico sem jih poslal (dvakrat po deset) p. Odilu, da jih je sam razpečal. Naročila še vedno prihajajo in p. Odilo misli napisati še en članek o vsebini plošče.

G. F.S. iz Toronta, Kanada, naroča ploščo in pristavlja: "Zelo mi je všeč vsebina plošče, skrbno poiskane in priljubljene pesmi . . . Iskreno čestitam pevovodju in pevcem. Razumem, koliko truda in dobre volje je treba za dosego takega cilja. Tukaj v Torontu nas je dovolj tisočev in imamo dovolj dvoran in tudi nekaj že izobraženih pevcev, a do sedaj take sreče še nismo bili deležni, da bi imeli moški pevski zbor."

Kaj pravite k temu, avstralski rojaki?!

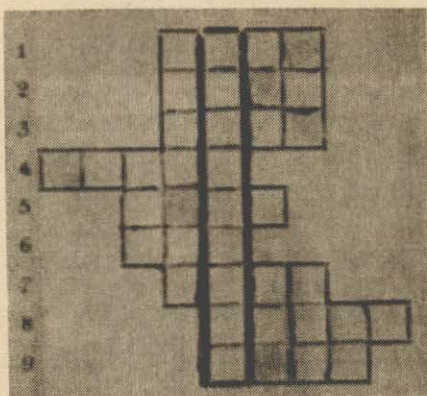
P. Valerijan

"ČAROVNIK" IZ MELBOURNA PRIDE V SYDNEY

Oglas na strani 185

STOLPNICA

Iz "Pastirčka"

V stolpnico morajo priti take besede, ki imajo pomen tudi od desne na levo, seveda čisto drug kot od leve na desno. Če vpišeš te besede pravilno, dobiš v debelo obrobjenem liku od zgoraj navzdol znanilko pomladi.

Od leve na desno

- 1 priprava za sedenje
- 2 hrana Judov v puščavi
- 3 število
- 4 potomec Noetovega sina Sema
- 5 lahkoatletska panoga
- 6 razjeda jabolko od znotraj
- 7 okusna morska riba
- 8 pletena ročna torbica
- 9 politično zavetišče

Od desne na levo

- 1 vojaška edinica
- 2 pokrajina v Vietnamu
- 3 nepetkova jed
- 4 največji angleški dnevnik
- 5 premogovno kurivo
- 6 posoda za vodo
- 7 "sveti bik" starih Egipčanov
- 8 mlad rak
- 9 žensko ime

Rad bi zvedel, kje je zdaj

Martin Oštrak, doma pri Ptujski gori.

Prosim sporočila.

M. Adomič, 8 Dixon St., Malvern, VIC.

PEČARSTVO

POLAGANJE KERAMIČNIH PLOŠČIC
PO KOPALNICAH, KUHINIJAH I.T.D.

Delo garantirano

MARTIN ADAMIČ, 8 Dixon St., Malvern,
VIC.

Tel.: 50-3905

MAJSKA KRIŽANKA REŠENA

Vodoravno: 2 dinar — 4 od — 5 en — 7 bas — 8 krt — 11 alt — 14 ura — 15 to — 16 re — 17 Rus — 19 sme — 20 daljina — 22 rob — 24 ski — 25 nič — 26 rak — 28 medalja — 31 Iva — 33 jen — 35 na — 36 AE — 37 oje — 38 vas — 40 rov — 41 tla — 42 on — 44 ni — 45 arena.

Navpično: 1 on — 2 d. d. — 3 re — 4 os — 6 na — 7 breskev — 8 aa — 9 koledar — 10 Triglav — 12 lr — 13 Turčija — 14 um — 15 ta — 16a en — 18 so — 19 sir — 20 dim — 21 Ana — 23 boa — 27 aj — 29 en — 30 je — 32 ve — 34 na — 37 ol — 39 so — 41 ti — 43 na — 44 na — 46 en.

Rešitev poslala: Jože Grilj, Franc Koren.

NOČ JE BILA

I. Burnik

*Srečal sem te.
Na vogalu ljubezni
si čisto slučajno
dregnil vame.*

*Nič nisi vprašal:
nekrščansko si zmerjal
in vpil, kot bi naganjal
tatinskega psa.*

*Noč je bila
in zlobni tvoj glas.
Videl nisem, kdo si. —
V obraz me hladil je večer,
nemir se razgrinjal je v zdravje srca.*

TRGOVSKO PODJETJE EXPORT-IMPORT JOŽE VIPAVC

STUTTGART O, STOCKACHSTRASSE 20, W. GERMANY

nudi rojakom v Avstraliji priložnost, da na zelo preprost način omogočijo sorodnikom in prijateljem v domovini in ostalih delih sveta nabaviti **razne proizvode** svetovno znanih nemških tovarn po izredno ugodnih in **konkurenčnih cenah**, ki so znatno cenejše od domačih:

Gospodinske stroje vseh vrst, radioaparate, televizorje in magnetofone, električne šivalne stroje, motorne kosilnice Irus in Holder, motorne škropilnice in traktorje.

Zahtevajte naše ponudbe in pojasnila.

Odgovarjamo takoj v slovenščini. Pošiljke odpremljamo po želji takoj v domovino, kakor tudi v ostale dele sveta.

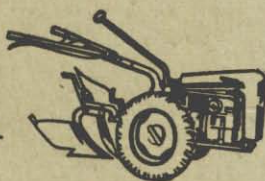
Poljedelski stroji znamke IRUS

kosilnica model
ER 7 KS

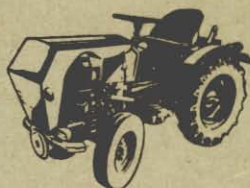

stane
450 USA dol

enoosni traktor U 1200 Diesel 8 KS traktor Diesel A 12 10 KS

stane
970 USA dol

stane
1316 USA dol

kmečki mlin z
zmogljivostjo 50 kg
moke na uro.

stane
330 USA dol.

PHOTO STUDIO NIKOLICH

108 Gertrude Street

Fitzroy N. 6, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst.

**Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni**

Odprto vsak dan od 9. do 1.

in od 3. do 7. pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9. zjutraj

do 7. zvečer — TEL: JA 5978

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W. A.

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNI KOLESI, BIKIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJŠN JIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRICEVAL, DELAVSKIH KNJIŽIC, POOB-LASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLESEKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motokikle, mope, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO
— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA